

H. 1. 38.

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

H. 844

FELELŐS SZERKESZTŐ

SZENTERZSÉBETI SZAKÁTS PÉTER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TITKÁRA.

1891.

HUSZONHARMADIK ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁRT.

KÖZMÜVELŐDÉS IRODALMI ÉS MŰNYOMDAI RÉSZVÉNYTARSASÁG.

TARTALOM.

1891.

I. A nagyobb közlemények a szerzők nevei-szerint betűsorrendben.

- Angyal Dezső:** Az élő sövény készítéséről. 93.
- Ásványi Lajos:** Kísérleti termelések a k.-monostori gazd. tanintézet gazdaságában 1890-ben. I. A dohány. 86. II. A dohány. 92. III. A dohány. (Külföldi fajták.) 98. IV. A dohány. 106. V. Chevalier árpa 114. VI. Magnum bonum fajta, burgonya különféle mélységbe ültetve. 120. VII. Árva rozsnak (Mágo csi perje). *Bronus inermis* 126. — A kolozsmonostori, vagy rövidítve monostori sajt készítésének ismertetése. 150. — Az istálló trágya kezeléséről. I. 177. II. 183. III. 189. — Nehány szó a takarmány előírázatáról és a takarmányozási tanról. I. 249. II. 254. III. 265.
- Ásványi Lajos és Gáspár József:** Ekepróba a k.-monostori gazd. tanintézet gazdaságában. 64
- Baksai Elemér:** Hernyóirtó lámpa. 73.
- Gr. Bánffy György és Szakáts Péter:** Erdélyi gazdaközönségéhez. 229.
- Békési Sándor:** Burgonya termelési kísérletek. I. 219. II. 226.
- Cserháti Sándor:** A csalamádé bevermelése. I. 184. II. 190.
- Csete György:** A magnak való törökbúza megválasztásáról 51 — A cukorrépa termelése és haszna. 243. Talajválasztás a cukorrépa alá és annak előkészítése 260.
- Czajlik István:** A vemhes kanczák ápolása s a velök való bánásmódról. 314
- Dániel Gábor és Pálffy Károly:** Az udvar hely megyei gazd. egyesület 9 éves működéséről (1883-91) I. 297. II. 302
- Gróf Dessewffy Aurél:** Budapesti állatkiállítás és állatvásár. 87.
- Dezső Miklós:** Levél a szerkesztőhöz. 138 — Dugvány ültetésre alkalmas évszak. 238.
- Dirner Mihály:** A szárnyasok gümőkórja. 151.
- E. L.:** A somfa és magyarófabot üzem 232. — Az erdei vadak honosításáról. 291.
- E-s:** Az agyagtalaj és annak javítása és művelése. 284. — Nemzetközi gabonaüzletről. 297 — A talaj trágyaszükséglete és annak meghatározása. 308 — A burgonya rothadása. 314.
- Erssek Elek:** Levél a szerkesztőhöz 35. — é — Trágyakezelésünk hibái. 14. — Törökbúza nemesítése. 34 — Hazai tapasztalatok a műtrágyázási kísérletek után. 39. — A ricinus 46. — A rovarport adó növényekről. 80. — Mely körülmények vannak befolyással kultur-növényeink terménységére? 99. — A trágya hatására befolyásos körülmények. 114. — A növények ápolásáról és védelméről. 132. — A takarmánytermesztésről. 144. — A talaj kimerüléséről. 183.
- Fejér (a miniszter helyett):** Erdélyi magyar fajta szarvasmarha-tenyésztésünk ügye. 225.
- Fekete Pál:** Visszatekintés az 1890-ik évi szőlő és must termesre és a filloxéra elleni védekezés 120.
- (F. É.):** A falomb mint takarmány. 239. — Kísérlet czélszerű vetési sortávolság meghatározására. 267. — A hüvelyes termények takarmánynak. 278.

- Gáspár József:** A tojástermelésről és a tojás eltartásáról. 172.
- G. D.:** Egy tarifakedvezményről. 34.
- G-k:** A lóistállókról. 291.
- (G. N.):** A gyümölcspárlás (dunstolás) sarkalatos szabályai. 202
- (G. V.):** Karácsonyi gyümölcstárlat Bécsben. 313.
- Gyárfás Domokos és dr. Török Albert:** Lódijazás és szekerverseny Székely-Udvarhelyt 250.
- Hadviger Albert:** Aljazás a malacoztatóban 8 — Partvédelem I. 243. II. 249.
- Hadviger Albert urad. tisztartó. Küküllővár. Tulogdi Soma m. áll. gazd. felügyelő Vaska Gyula urad. tisztartó Kendi-Lóna. Deák Ignác urad. intező Radnót. Simay L. Pál földbirt. M. Madaras. Kovács Béla urad. tiszt Bányabükk. Simon Lázár tisztartó. Sz. Szakáts Péter gazd. egyt. titkár. Fazakas Gyula Sz. Vesszős. Sipos Sándor g. tiszt. Sárpaták. Csomoss Miklós g. tiszt. Sárpaták. Gidófalvi Béla számtartó. Stefáni Sándor ispán Gergyeszeg. Gergelyi Sándor g. tiszt Sz.-Banyicza. Kónya Ferencz g. tiszt Abafája. Ifj. Doli Sándor gazd. ispán Abafája:** Az orsz. gazdatiszti congressus előkészítő bizottságához Bpest. 100.
- Hajnal József:** Állatbiztosítás I. 296. II. 301.
- J. L.:** A szárnyasok kolerája. (Könyvismertetés) 179.
- Katócz Simon:** A takarmányrépa termelése. I. 80. II. 86.
- Br. Kemény Béla:** Tenyészibika vásár. 80. — A sz. kereszturi tenyészibika vásár lefolyása. 99.
- Kodolányi Antal:** Az erdélyi szarvasmarhafaj. 57.
- Köolajfőmítő gyár részv. társaság:** Uj műtrágya-gyár Fiumében. 167.
- Krocsák G. Emil:** Felhívás a t. cz magyar földbirtokos urakhoz és a gazdatiszti karhoz. 47.
- K-y:** Tögylob a teheneknél. 227.
- László József:** Az erdélyi kőszénbányászat. 40.
- „Magyar Kertész“:** Szemzés. 161.
- M. kir. gazd. tanintézet igazgatósága K.-Monostor:** Értesítés. 239.
- M. kir. vinezellér isk. igazg. N.-Enyed:** Pályázati hirdetmény. 191.
- M. F.:** Védőoltás a szerzőgő üszög ellen. 155.
- Mórággy István:** Szüreti tapasztalatok 273
- Nagy György:** Gazdaértekezlet Temesvárt. 210.
- T. Nagy Imre:** Csikmege állattenyésztése. I. 196. II. 202. III. 208.
- Orsz. gazd. egyesület titkári hivatala:** Műtrágya árak. 94. — Thomas salak liszt műtrágya őszi szállításra. 161.
- Praktische Landwirth:** Az égetett föld előállítására kertek számára. 121.
- Ruisz Gyula:** A talajnedvesség beszerzése, megtartása és felhasználása. I. 8. II. 14. III. 28
- r:** Az illatos sövényrózsa 266.
- Gr. Schweinitz Gyula:** Gazdasági egyesületek és szövetkezetek. I. 7. II. 13. III. 19. IV. 27. — Gyümölcsünk értékesítése I. 259. II. 266. — Gazdasági egyesületek és szövetkezetek. I. 295. II. 301. — Mezőgazdasági takaré- és hitelszövetkezetek Erdélyben. 307.
- Szabó József:** Elnöki megnyitó beszéd. 105.

- Szabó József elnök és Szakáts Péter titkár:** Baromfitenyésztés ügyünk. 39. — Üdvözlő felirat Baross miniszterhez. 46. — Az erdélyi gazd. egyesület kérvénye a képviselőházhoz a gazd. felügyelők qualificatiója tárgyában. 113. — Hazai magyarfajta szarvasmarha tenyésztésünk ügye. 125. — Az erdélyi marhavásárok rendezése. 144. — Az alagsó szállítási díja. 171. — Üdvözlő felirat a földmiv. miniszterhez. 315.
- Szabó Nep. János:** A tőzeg mint trágya. 132.
- Sz. Szakáts Péter:** Az eke. 3. — Tiroli tehene Erdélyben. 20. — Adatok az erd. gazd. egyesület által fennállása óta kiadott folyóiratoknak és „Erdélyi Gazda“ cz. szaklapjának szerkesztéséhez. 40. — Titkári jelentés az erd. gazdasági egyesület 1890. évi munkásságáról. 107. — Egy téves közlemény helyreigazítása. 127. — Az őszi buza és rozsvetés legjobb ideje. 227. — Az aranka és az Ásványi-féle aranka-irtó eszköz. 231. — Titkári jelentés az állatkiállítási szakosztály 1890-91. évi munkásságáról. 265.
- Dr. Szaniszló Albert:** A trichina honi szereplése. 290.
- Szász Lajos:** A nagybani gyümölcstermelés elvei. 66 — A gyümölcsfák termékenységének fokozása. 74. — A legkönnyebb fane mesítés 138. — A gyümölcsészettel foglalkozónak apróbb teendői július hóban. 178 — A növekvő szőlőfürtök és zsendülő gyümölcsök egyszerű és olcsó kezelése, a fák sebeinek enyhítése. 185. — A gyümölcstenyésztés előmozdítása 233. — A téli gyümölcsök leszedése 239.
- Szenterzsébeti:** Hegyi vetőgépek. 57. Turcsányi szabadalmazott kéregtörője. 92.
- Szentgyörgyi Lajos:** Felelet. (Hernyószedő olló). 41. — Öszinte köszönet gyümölcsész-társainnak. 262. — Meghívás szőlőszeti értekezésre. 267.
- Szentgyörgyi L. és Szász L.:** A gyümölcstermelő gazdaközönséghez. (Az erd. gazd. egyesület gyümölcstermelési törzskönyvének szabályzata). 72. — Szíves kérelem gyümölcsészeti ügyben. 233.
- Dr. Szentkirályi Ákos:** Nehány szó szarvasmarha tenyésztésünk érdekében. 2. — Külsőországi tehene Erdélyben. I. 45. II. 51. — „Die Schweine Ungarns und ihre Züchtung, Mästung und Verwertung“ von Carl Monostory. (Könyvismertetés.) 245.
- Székely Sándor:** Egy öszinte hang a magyar gazdatiszti congressusról. 115. — Szolnok-Dobokamegye termeléséről és gazdasági rendszereiről. I. 155. II. 160. III. 166. — Nehány szó a trágyáról és a termés fokozásáról. 226. — Szolnok-Dobokamegye gazdasági bajairól. 283.
- Szüts Mihály:** A jégkarak becslése. I. 160. II. 166. III. 172.
- Sz. P.:** A répavágók a téli takarmányozás szolgálatában. 15. — Szecskavágók. 23. — Körültekintés. 33. 45. — Kérdés és felelet. (Borlefejtés. 54.) — Körültekintés. 63. 79. 85. 91. 119. 143. 149. 159. 165. 177. 195. 201. 207. 237. — Az őszi vetéssel elkészett gazdákhöz. 244. — Kérdés és felelet. (Trágyagipsz). 246. — Általános nemzeti kiállítás 1895-ben Budapesten. 271. —

- Kérdés és felelet. (Illatos sövényrózsa.) 274. — Körültekintés. 277. 289. — A talajméllyítés. 296.
- Tormay Béla:** A pöczék értékesítése Stuttgartban. 307.
- Tóth Tamás:** Észrevételek Erssek E. cikkére. I. 65. II. 73.
- Tulogdy Soma:** Felhívás az erdélyrészi földbirtokos és gazdatiszt urakhoz 87.
- Vargha Imre:** A szőlő fás-oltásának idejéről. 254.
- Vasmegeyi gazd. egyesület:** Felhívás műtrágyaszóró gépversenyre 66
- Vályi Elek:** Beszterce-Naszódvármegye gyümölcsészeti vándortanítójának 1891-diki programja. 121. — Gyümölcsészeti vándortanítói intézkedés Beszterce-Naszódvármegyében. 279
- Várady:** A gazdasági munka Erdélyben. 137.
- Végzett gazdászok:** A gazdasági felügyelői állás szervezéséről. 71. — A gazdasági felügyelők qualificációjáról. 97.
- Vörös Sándor:** Az „Erdélyi Gazda” új korszakához. 2. — Dohánytermelési eredmények. 72. — Pályázati hirdetmény. 127.
- Weress Endre:** Az élelmi szerek hamisításáról. 214.
- Wertheimstein Alfréd, Uj. Tisza Kálmán, Szabó Ferenc, Markovics Károly, br. Mannsberg Ernő:** Felhívás a lótenyésztő gazdaközönséghez. 178
- Z:** Fejős tehének czélszerű téli takarmányozása és gondozása. 20.
- Zalka Zsigmond:** Kísérlet a burgonya töltögetése és sima mivéléséről. 238.
- ... y. P. . .:** A trágya elterítéséről. 58.
- Szerző megnevezése nélkül:** Törvényjavaslat a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról. 28 — Állattenyésztési szabályrendelet 28. — Légen szárított természetes marhatrágya. 115. — A budapesti állatkiállítás. 115. — Mi a haszna a carbolineumnak? 121. — Egy figyelmet érdemlő magyar találmány. 126. — A magyar gazdatiszti kongresszus megállapodásai. 131. — Rózsakiállítás Kolozsvárt. 132. — A szőlőragya (Peronospora Viticola.) 167. — A fekete rothadás (blackrot) nevű szőlőbetegség rövid ismertetése 189. — A burgonya solaninja. 191. — Élelmiszerek kivitele. 197. Utmutatás a szőlőragya (Peronospora Viticola) ellen való védekezésre. 209. — Lóverseny és lókiállítás Maros-Vásárhelyt. 210 — Gróf Bethlen minister Kolozsvárt. 213. — Gazdasági értekezlet Kolozsvárt 217. — A kolozsvári állatkiállításon kiosztott jutalomdíjak 220. — Országos gyümölcs vásár Budapesten. 221. — A különböző gyümölcsfánemek talajigénye. 227 — Gyümölcspaszták. 232. — A tőgymakk mint tápanyag 244 — A budapesti országos gyümölcskiállítás és gyümölcs vásár jutalmazottjai. 250. — A földmivelésügyi tárca 1892-ik évi költségvetési tőbblete. 253 — A műtrágyáról. 255. — A földmivelésügyi tárca 1892-ik évi tőbblete 259. — Szekérverseny és lótenyésztési díjkiosztás Sz. Udvarhelyen. 262 — A szarvasmarha ragadós tüdőlobja 271. — A műtrágyák alkalmazása. 273. — A zeller. 278. — Rendszeresség a gazdaságban. 284.
- II. Körültekintés. (Sz. P.)**
- Marhabevitelünk Németországba. Az új szállítási díjszabás Hadseregellátási -szövetkezet Erdélynek. Az új bortörvény javaslat. Az erdélyi pincze-egylet 33. — Nagy hó, fagy. Első szarvasmarha szállítmány Németországba. Erdélyi lóeladást közvetítő iroda és bizományi lóistálló. Az új erdélyi pincze-egylet. 45. — Nyílik a tavasz Előkészület a tavaszi munkákra. Hernyóirtás A megyei közigazgatás államosságáról szóló törvényjavaslat, 63. — Megint tél van A dohánytermelés ügye Erdélyben. A gazdatiszti congressus. 79. — Gazdatiszti congressus Országos fogyasztási és értékesítési szövetkezet. Erdély bora

az equator alatt. 55. — Munkás-ügy. Baross minister gondoskodása a székelyekről. Az állítólagos székely kivándorlás mibenléte. A közg. törvényjavaslat és az országos gazd. egyesület. 91. — Mezőgazdasági állapot. Gabonaárak és kilátások a jövőre. A budapesti lókiállítás és vásár. Atmeneti intézkedés a gazdasági felügyelőkre nézve. A gazdatiszti congressus. 119 — Erdély. A Királyhágó Erdély különleges viszonyai és érdekei. Az erdélyi bortermelők szövetkezetének alakuló közgyűlése. Az erdélyi marhavásárok rendezése. Az erdélyi eladó állatok nyilvántartására és eladásának közvetítésére szolgáló könyvek. Erdélyrészi magyar jelzálogbank. 143. — Terméskilátások. Ár-konjunkturák. A margarin. Az erdélyi bortermelők szövetkezetének alakuló közgyűlése 149. — Az osztrák-magyar államvasutak megváltása. Tengeri hajózásunk. Az egeresi gypsz- és műtrágya-gyár. 159. — Aratási és áralakulási kilátások Jégkarak Az új román vámtarifa. A lóhus árusítása Budapesten. A vasárnap munkaszünet. 165. — Aratás. A külföld gabonatermése. Gabonaárak a nemzetközi piacokon. Erdély szarvasmarha-tenyésztési ügye. Az erdélyrészi kilenczedik tenyészállat-kiállítás. Legeltetési mizeriák. 177. — Állatkiállításunk. Mén- és bikavásárlás az állam és remonda vásárlás a hadsereg részére. Kilátás az erdélyi farka-vadásztársaság által teendő bevásárlásokra. A bejelentés határideje az állatkiállításra. A használati lovak is kedvezményesen szállíthatók. A lépfene és a sertésorbáncz elleni védő oltóanyag postai szállítása iránti intézkedés. 195. — Aratási eredmények. A kapás növények állapota. Gabona-árak. Szarvasmarha kivitelünk és a ragadós tüdővész. Az állatkiállításra való bejelentés határidejének meghosszabbítása. 201 — A kenyér. A keresk. minister leirata az alagsó szállítása ügyében. Állatkiállításunk küszöbén. 207 — Őszi szántásvetés A kapás termények letakarítása. Az idei termés eredménye itthon és a külföldön Gabona árak. Takarmány-termés. Az állat-állomány állapota. Marha-árak Szőlő és más gyümölcstermés s az értékesítési viszonyok Gyümölcs és konyhakerti terménykiállítás Décsen és Budapesten. 237 — Időjárás abnormitás. Sok egér. Az őszi vetés kérdése. A jövő évi termés-kilátások Gabona és liszt árak. Filloxéra. Nagy amerikai szőlőtelep Bánffy-Hunyadon. Galicziai határzár a ragadós tüdőlob miatt. 277. — A természet nagy mester. Az amerikai sertéshus behozatalának kísérlete. Magyarország sertéskivitele Ausztriába és Németországba. Monarchiánk és Európa czukorkivitele Amerikába A gazd. egyesületek föladata 283.

III. Nagyobb szakcikkek tárgy szerinti betű sorrendben.

- A gyagtalaj és annak javítása és művelése. 284.
- Aljázás a malacoztatóban. 8.
- Aranka és aranka irtó eszköz. (Ásványi-féle). 231
- Az eke. 3.
- Állatbiztosítás. I. 296. II. 301.
- Állattenyésztés Csikmegyében. I. 196. II. 202. III. 208.
- Általános nemzeti kiállítás Budapesten 1895-ben. 271.
- Árva rozsnak termelés. (Kísérlet K-Monostoron) 126.
- Baromftenyésztés-ügyünk 39.
- Burgonya rothadás. 314
- " solaninja. 191.
- " termelési kísérlet. (Magnum bonum-fajta) 120.
- Burgonya termelési kísérletek I. 219. II. 226.
- " töltögetése és sima mivéléséről. 238.
- Carbolineum haszna. 121.
- Chevalier árpa 114.
- Csalamádé termelése. I. 184. II. 190.
- Czukorrépa termelése és haszna. 243
- Dohánytermelési eredmények. 72.
- Dohánytermelés a kolozs-monostori gazd. tanítézet gazdaságában 1890-ben. I. 86. II. 92 III. 98. IV. 106.
- Dugvány ültetésre alkalmas évszak. 283.
- Ekepróbák a k-monostori gazd. tanintézet gazdaságában. 64.

- Elnöki megnyitó beszéd. 105.
- Erdély vadak honosításáról. 291.
- Erdélyi szarvasmarha-faj. 57.
- Égetett föld előállítása kertek számára. 121.
- Élelmi szerek honosításáról. 214.
- " kivitele. 197.
- Élősövény készítése. 93.
- Falomb, mint takarmány. 239.
- Fanemesítés 138
- Fejős tehének czélszerű téli takarmányozása és gondozása. 20.
- Fekete rothadás ismertetése (black rot). 189.
- Gazdasági egyesületek és szövetkezetek. I. 7. II. 13. III. 19. IV. 27.
- Gazdasági értekezlet Kolozsvárt 217.
- Gazdasági felügyelők qualificatioja. 97.
- Gazdasági felügyelői állás szervezéséről. 71.
- Gazdasági munka Erdélyben. 137.
- Gazdatiszti congressusról. 115.
- Gyümölcsészettel foglalkozó apróbb teendői Julius hóban. 178
- Gyümölcsfák termékenységének fokozása. 74.
- Gyümölcspárlás (duncztolás) sarkalatos szabályai. 202.
- Gyümölcspaszták. 232.
- Gyümölcstárlat Bécsben. 313.
- Gyümölcstenyésztés előmozdítása. 233.
- Gyümölcsünk értékesítése. I. 259. II. 266.
- Hegyi vetőgépek. 57
- Hernyóirtó lámpa 73.
- Hüvelyes termények takarmánynak. 278.
- Illatos sövényrózsa. 266.
- Istálló trágya-kezelése. I. 177. II. 183. III. 189.
- Jégkarak becslése. I. 160 II. 166. III. 172
- Körültekintés. 33. 45. 63. 79. 85. 91. 119. 143. 149. 159. 165. 177. 195. 201. 207. 237. 277. 289.
- Köszönbányászat Erdélyben. 40.
- Kultur növényeink termés nagysága. 99.
- Különböző gyümölcsfánemek talajigénye. 227.
- Külsőországi tehének Erdélyben. I. 45. II. 51.
- Légen szárított természetes marhatrágya. 115.
- Lóistállókról. 291.
- Magnak való törökbuza megválasztásáról. 51.
- Magyar fajta szarvasmarha ügy. 225.
- Mezőgazdasági takaré- és hitelszövetkezetek Erdélyben. 307.
- Monostori sajt készítésének ismertetése. 150.
- Műtrágyáról. 255.
- Műtrágyázati kísérleti tapasztalatok 39.
- Műtrágyák alkalmazása. 273.
- Nagybani gyümölcstermelés elvei 66.
- Nemzetközi gabonauzlet. 297.
- Növekvő szőlőfürtök olcsó kezelése. 185.
- Növények ápolása és védelme. 132.
- Őszi buza és rozsvetés legjobb ideje. 227.
- Őszi vetéssel elkészett gazdákhöz 244.
- Partvédelem. I. 243. II. 249.
- Pöczék értékesítése Stuttgartban 307.
- Ragadós tüdőlob a szarvasmarháknál. 271.
- Rendszeresség a gazdaságban 284.
- Répavágók a téli takarmányozás szolgálatában. 15.
- Ricinus 46.
- Rovarportadó növények. 80.
- Somfa és magyarófa bot-üzem. 232
- Serczegő úszók elleni védőoltás. 155.
- Szarvasmarha tenyésztesünk érdekében néhány szó. 2.
- Szárnyasok gümökorja 151.
- Szecska-vágók. 23.
- Szemzés 161
- Szolnok-Doboka megye termeléséről és gazdasági rendszereiről. I. 155. II. 160. III. 166.
- Szolnok-Doboka megye gazdasági bajairól. 283.
- Szőlő és musttermés 1890-ben. 120.
- Szőlő fás oltási idejéről. 254.
- Szőlőragya (Peronospora viticola). 167.
- Szőlőragya (Peronospora viticola) elleni védekezés. 209.
- Takarmány előírnyzat és a takarmányozási tan. I. 249. II. 254. III. 260.
- Takarmányrépa termelése I. 80. II. 86.
- Takarmánytermesztés. 144
- Talaj-kimerülés 183
- Talajnedvesség beszerzése, megtartása és felhasználása. I. 8 II. 14. III. 28.

Talaj trágyaszükséglet és annak meghatározása. 308.
 Talajválasztás a cukorrépa alá és annak előkészítése. 260.
 Talajméltyítés. 296.
 Tarifa kedvezmény. 34.
 Téli gyümölcsök leszedése. 239.
 Tiroli tehenek Erdélyben. 20.
 Tőgylob a teheneknél. 227.
 Tölgymakk mint tápanyag. 244
 Tojástermelés és eltartás. 172.
 Törökbuza nemesítés. 34.
 Tőzeg mint trágya. 132.
 Trágya elterítése. 58.
 Trágyáról és a termés fokozásáról. 226.
 Trágya hatására befolyásos körülmények. 114.
 Trágyakezelésünk hibái. 14.
 Trichina honi szereplése. 290.
 Turesányi szab. kéregtörője. 92.
 Vemhes kanczák ápolása és a velők való bánásmód. 314
 Vetési sortávolság. 267.
 Zeller. 278.

IV. Egyleti élet.

a) Az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmányának ülései: jan. 14. (29. old.); febr. 14. (47. és 52. old.); márcz. 14. (74. old.); ápril 11. (109. old.); május 11. (127. old.); jun. 10. (151—152. old.); jul. 23. (185. old.); aug. 11. (202—203. old.); sept. 14. (233. old.); okt. 20. (268. old.); nov. 18. (285. old.); decz. 11. (309. old.).

b) Az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási szakosztálya végrehajtó bizottságának ülései: jan. 15. (20—21. old.); febr. 28. (58. old.); ápril 26. (116. old.); máj. 30. (145. old.); aug. 4. (197. old.); okt. 25. (267—268. old.); decz. 4. (305. old.).

c) Közgyűlés: április 19. (109. old.)

d) Vidéki egyleti élet: Az udvarhelymegyei gazd. egyesület tenyészállatvásárára. 47. old. Az udvarhelymegyei lótenyésztési bizottság fogatversenye 47. old. Udvarhelymegyei gazd. egyesület tenyészbika vására. 53. old. A szolnokdoboka vmegyei gazd. egyesület gyümölcs, szőlő és konyhakerti vetemény kiállítása Deésen okt. 4—10-ig. 255. old. A csikmegyei gazd. egyesület állat stb. kiállítása okt. 1-én. 255. old.

e) Az erdélyrészi gazdatiszti-kar értekezlete Kolozsvárt 1891. ápril 12. 99. old

V. Kormányintézkedések.

A filloxera ellen való védekezés érdekében. 21. old.
 A füzvessző-termelés előmozdítása érdekében. 30. old.
 A szőlővessző behozatalának tiltalmazása. 35. old.
 Körlevél a szőlő fekete rothadása ügyében. 41. old.
 Az országos gyümölcsészet és kertészet szakszerű vezetésének ügye. 41. old.
 Utasítás az állatrakodó állomásokon működő állatorvosok részére. 66. old.
 Az akácza paizstetűje. (Lecanium robiniarum). 87. old.
 Bikavásárlás az állam részére Erdélyben. 87. old.
 Növénytermelési kísérleti állomás M.-Óváron. 101. old.
 A diónak vízzel és savakkal való megmosása ellen. 101. old.
 A szőlészeti és borászati vándortanítók működése. 101. old.
 Külföldre küldött levágott szárnyasok bepakolása. 102. old.
 A vinczellér i-koláknál alkalmazott gyérítő munkavezetők igénybevétele. 122. old.
 Élő baromfiak szállítására vonatkozó rendelet. 152. old.
 A szárnyasok kolerája (baromfivész) ügyében. 156. old

Az állattenyésztési egyesületek alakítása ügyében. 162. old.
 A zsiszikes gabonarakaraktárak desinfiálása érdekében. 162. old.
 A csemegezőlő értékesítése. 168. old.
 Az európai fajtájú szőlővesszők eladásának megkönnyítése. 192. old.
 Katonai lóvásár Erdélyben. 203. old.
 A háromfiak terjesztése érdekében. 221. old.
 A filloxera terjedésének megakadályozása érdekében. 239. old.
 Utasítás az erdélyi pinczeegylet erdélyrészi bortermelők szövetkezete működésének ellenőrzésére a magy. kir. földmiv. ügyi ministerium által kirendelt kincstári megbízott s a szövetkezet pinczemeszterei számára. I. 244. oldal.
 Ugyancz. II. 255. old.
 Baromfi tenyésztésünk vérfelfrissítése érdekében. 268. old.
 Körendelet a szőlővesszők és használt szőlőkarók szállításának szabályozása iránt a belföldi forgalomban. 280. old.
 Ministeri leirat a vármegyék közönségéhez a szőlővesszők és használt szőlőkarók szállítása tárgyában. 285. old.
 Felhívás az amerikai fajtájú szőlővesszőknek Franciaországból behozása iránt. 286. old.
 A filloxerás szőlők szénkénnel való gyérítő kezelése. 303. old.
 Rendelet a bivarjvész esetén alkalmazandó intézkedések tárgyában. 309. old.
 A kosárfonó ipar fejlesztése érdekében. 315. old.

VI. Irodalom.

A kukorica mivéléséről. (Ruisz Gyula.) 4. old.
 Állategészségügyi évkönyv 1891-re. (Dr. Hutya Ferencz) 10. old.
 Peronospora viticola. (Sajó Károly). 10. old.
 A Magyarországon előforduló főbb faemlékek c-emetéinek természetése és ültetése. (Fekete Lajos.) 10. old.
 A mezőgazdasági növénytermelés általános alapismerteti. (Szecsey István) 10. old.
 Mezey Gyula, a m.-óvári gazd. akadémia tanársegédének jelentése a múlt év őszén tett külföldi tanulmány-utjáról. 10. old.
 A trágyázás jelentősége. (Pap Miklós) 10. old.
 Kodolányi-féle gazd. zsebnaptár 1891-re. 10. old.
 Magyar gazdák évkönyve 1891-re 10. old.
 Népgazdasági naptár 1891-re. 10. old.
 Északon és Nyugaton. (Dr. Rodiczky Jenő.) Ism. Szakáts Péter. 22. old.
 „Szőlészeti és Borászati Lap.” 22. old.
 A gazdát érdeklő káros és hasznos állatokról. (Dr. Szaniszló Albert.) 41. old.
 Vezérfonal a gazd. tanintézetek és akadémiák állattani (kiválólag rovar-tani) előadásaihoz (Dr. Szaniszló Albert.) 59. old.
 „A rózsatenyésztés.” 59. old.
 Sző önk újjaalakítása amerikai szőlőfajok segítségével. (Molnár István.) Ism. Szentgyörgyi Lajos 66. old.
 „A házi kert.” (Ritter Gusztáv.) Ism. Sz. P. 81. old.
 Baranyai zöld szőlőajtás. (Dezső Miklós.) 94. old.
 Szőlőművelési rendszer általában, de legfőképpen a homoktalajon. (Czapary Albert) 94. old.
 A kertészet általános kézikönyve. (Jäger H után Benes János.) 139. old.
 Baromfitenyésztés. (Gáspár József.) Ism. Sz.—r 145. old.
 „Keresk. jog és ismeretek tára.” 146. old.
 „Bácskai Gazda.” 152. old.
 A jégkár ellen való biztosítás és a károk beeslése. (Szűts Mihály.) 156. old.
 A szárnyasok kolerája (Baromfivész) (Dr. Rátz István.) 156. old.

„Takarmányneműek mesterséges eltartása” (Hreblay Emil.) 156. old.
 Baranyai zöld szőlőajtás. (Dezső Miklós.) 162. old.
 „Keresk. jog és ismeretek tára.” 168. old.
 A tavak országából. (Maurovich Fábán.) 173. oldal.
 „Az ipari munka vasárnapi szünetelésének törvénye és az. arra vonatkozó végrehajtási rendeletek.” (Szokolai István.) 173. old.
 „Magyar Dohányujtság.” 173. old.
 A szárnyasok kolerája, (Dr. Rátz István.) Ism. J. L. 179. old.
 „A csalamádé természetése, bevermelése és etetése.” (Cserháti Sándor.) 185. old.
 „Téli Estére.” (Nagy István.) 192. old.
 „Csikmeze közzgazd. állapota és a székelly kivándorlás.” (Nagy Imre.) 179. old.
 „Bácskai Gazda.” 197. old.
 „Magyar Szabadalmi Közlöny.” 197. old.
 Kalauz a méhtenyésztés okszerű gyakorlatában. (Dömötör László.) 240. old.
 „Gazdasági mérnök.” 240. old.
 „Die Schweine Ungarus und ihre Züchtung, Mästung und Verwertung“ von Carl Monostory. Ism. Dr. Szentkirályi Ákos. 245. old.
 Kísérletek Koch tuberculinjával szarvasmarhákban. (Ujhelyi Imre.) 250. old.
 „Jóegészség naptára.” 256. old.
 Magyar szén újság. 256. old.
 Törvényhatósági naptár. 1892. (Toldy László.) 262. old.
 Magyar Lexikon. 268. old.
 A Lajtán tuli fürdők szervezete és berendezése, tekintettel az erdélyi fürdők kívánalmaira. (Kövári László.) 268. old.
 „Gazdák Zsebnaptára 1892-re.” (Dr. Lónyay Ferencz) 274. old.
 „Kertészeti Zsebnaptár 1892-re” (Pál gazda.) 274. old.
 Állategészségügyi évkönyv 1890-ik évre. (Dr. Hutya Ferencz.) 274. old.
 „Köztelek” pályázata. 280. old.
 Mezőgazdasági apróságok. (Ásványi Lajos.) 286. old.
 Falusi Gazda naptára 1892-re. (Kovácsi Béla.) 291. old.
 Erdélyi Képes Naptár. (Stein János) 298. old.
 Állat biztosítás. (Hajnal József.) 303. old.
 A mezőgazdát is érdeklő néhány városi ügyről. (Tormay Béla) 309. old.
 Csikónevelés. (Czajlik István.) ism. Sz. P. 315. old.

VII. Vegyes közlemények.

Személyi hírek. (Ordódy Lajos. Borsos Sándor Deák Tamás Dobos János.) Zsirolvasztás. Szőlővessző kalamitás. 4. — Uj mezőgazdasági gépiparüzlet. Különböző szalma takarmány értéke 10. — Kertészeti szakosztály választása 15—16. — Gazdák találkozása. A sárvári tejgazdasági szakiskola. 16. — Személyi hírek. (Tóth Albert) Az erdélyrészi méhész egyeslet közgyűlése. Az új bányatörvény-javaslat. Szobai növények ápolása. Szarvasmarhák bélyegzése Butorok fényesítése. 23. — Aradi szárított marha-trágya. Lenese vetőmag. Gyűjtsünk havat gyümölcsfűnk töve köré. 30. — Személyi hírek. (Vörös Sándor). Alapszabály megerősítés. Örökké friss írósvaj. Mit tegyünk, hogy tyukjaink télen át bőven tojjanak? A filloxera Erdélyben A lámpaüvegek megrepedésének megakadályozása. 35—36. — Az újja szervezendő erdélyi pincze-egylet. A tyukok tojásevési hajlama ellen. A korán fakadó gyümölcsfűknak a fagytól való megóvása. Az elhullott állati testek elásása. Jó bő kenőcs 41—42. — A magyar buza minőségének javítása. Brazíliai fekete bab. Lenese vetőmag. Szép gyümölcsű diszűk és diszserjék. 47—48. Személyi hír. (Gyárfás Benedek.) Nyitra és Bars megye nagy lövására. Tartós üvegragasztó. 54. — A csontok — mint fontos növényi tápanyagok. Beteg növények gyógyítása forró vízzel. Fejés befolyása a tejelő képességre. Első amerikai szőlőtelep

Kassán. 59. — A komáromi kiállítás Sima csemege szőlővessző. Fagyos répa és burgonya etetése Hitelbank áruosztálya. A begonia szaporítása. 67 — Személyi hír. (Bajkó Mór.) Fűz-vessző szükséglet. Időleges köipar kiállítás. Kézi vetőgép Oltvány eladás. Lencse vetőmag szétküldése. Brazíliai bab. 74—75. — Személyi hírek. (Török György. Miskolczi Vilmos) A vetések állása Erdélyben. Tenyészállat vásár Nagy-Szebenben Házi állatok vedlése Űzők hágtatása. Ersekujvári lóvásár. Hibaigazítás. 81. — Személyi hír. (Bo né Gyula.) Takarmányszükség. Kerti utak tisztántartása a fűtől. Milyen legyen a vetőburgonya? A faszénpor mint trágya. Gyümölcsfa csemete eladás 88. — Termés kiállítások A lovak jó látása. A tavaszi takarmány változtatás. Brazíliai bab. 94. — Gyászír. (Br. Bornemisza Lipót.) Személyi hír. (Puj László.) Az őszi rozsvetések állása. Tenyészállat-vásár és kiállítás B-Pesten. Oltógalyak szállítása. Az ökrök nyakának járomtól való feltörése. Brazíliai bab. Az eczet — mint házi szer. 102. — Személyi hír. (Nagy Albert.) Elsárgult őszi búzavetések. Gazdatiszti congresszus napirendje. Pályázati hirdetmény Földi balhák Terménymagvak próbatermesztésre. 110. Gazdasági munkálatok Erdélyben A drótféreg irtása. Pályázat erdősítési jutalmakra. Ne adjunk cukrot a gyermekeknek. Száraz főzeléknek izletesebbé tétele. Legyek kipusztítása az istállókból. Ablaküvegek és tükrök tisztogatása. A hernyók pusztítása Terménymagvak próbatermesztésre. 116. Személyi hír (Munkácsi József) Az égési sebek gyógyítása. A sajt megpevés ellen. Nyulrágta gyümölcsfák. Méhesek a szőlőben. Téves nézet a rózsákról. A földi bolhák ellenszere. Budapesti virágkiállítás. A moly ellen 122. Kitiüntetés. (Scholz Rezső.) Termés-kilátások Erdélyben. Az ugorkasaláta jó ize. Ló-kiállítás és vásár Bpesten. Festett vörös bor felismerése A kerti vetemények átültetése. Átültetett fák, melyek nem hajtanak. A sonka lefőzése. Szabályok a vajkészítésnél. 128 — Vetések állása Erdélyben. Szőlőtermelők figyelmébe. Filoxera zárlat alá helyezett községek Erdélyben Lóverseny Szegeden. Magyar-Francia bizt.-társaság Trieszti ált. bizt.-társaság. 132—133. — Személyi hír (Sz. Szakáts Péter.) A vetések állása Erdélyben. Rózsakiállítás Kolozsvárt Széles takarmányok tápláló értéke. A lovak náthája. 139. — Az erdélyrészi bortermelők szövetezete Vetések állása Erdélyben. A trieszti Assieur. Generali. Előadás a szőlő zöldoltásáról. A hideg hatása a tejre. Nedves fészkek a tyukok számára. 146. — Személyi hír. (Gr. Lázár Ádám) Vetések állása Erdélyben. A faszén — mint trágya. Hogyan itassuk a borjukat? A lótetés tizparancsolatja. — A szarvak letörése. A tyukok kora A zsizsikes borsó használhatóvá tétele. 152 153. — A vetések állása Erdélyben. Nemzetközi gazdasági congressus Hágában. A befőzött gyümölcsök ellensége. Szobai szökökút. Nehéz és könnyű tehének tejelő képessége. A ló körömbaja. 156 157. — A hesseni légy. Filloxera vizsgálat Kolozsvárt. A hagyma kukac kiirtása. A tyukok fürdője. A költeni, kotelni nem akaró tyukok. A zöldség kezelése a főzésnél 162—163. — A vetések Erdélyben. A hesseni légyről Gyakorlati eljárás a takarmány, félek boglyázásánál. Az orvosság beadása az állatoknak. Arnyas falakra alkalmas futó növények. 168—169. — Személyi hírek (Gr. Bethlen Gábor). Alapszabály megerősítés. Bejelentett állatok. Padlógomba. Jó kerti utak készítése. Gyümölcs és főzelék con-

servék A zöld trágyázásról. 173—174. — Kitiüntetés (Miklós Gyula). Alapszabályzat jóváhagyás. Az ujonnan alakult erdélyrészi bortermelők szövetezeteinek pinczemesztere. Vetések állása Erdélyben. A hesseni légy. Bejelentett állatok. A legérdekesebb kiállítás. Vén ló A citrom egy nem ismert haszna 179 180. Felhívás a gyümölcsész tagokhoz Bejelentett állatok. Biztosított főherceg. Keresztözödik-e a dinya uborkával? Hus és víz eltartása. 186 — Termés eredmények és kilátások. Bejelentett állatok. Aratás Udvarhelymegyében. Pozsonyi szőlőszeti iskola. Vén gyümölcsfák értékesítése Mikor legcélszerűbb a gyümölcsfákat trágyázni? Beteg növények gyógyítása. Rózsák színezése. 192—193. — Lapunk vezércikke Peronospora. Bejelentett állatok. Csikmegyei gazd. egyesület állatkiállítása Katonai szükségletek biztosítása. 1848—49-iki kiállítás 197—198 — Bejelentési határidő meghosszabbítás. Monostori kirándulás Mezőgazdasági állapot Erdélyben Bejelentett állatok. Kiállítás Deesen. 203. — Használati lódíjazás. Űzőndijak adományozása Bejelentett állatok. Sertés orbáncz. A cserebogár pajodjainak pusztítása. Kosár és nádfonat befonására szolgáló lack. Új patkó. Miért fut össze a tej? Faoszlopok és karók tartóssá tétele. Használt parafadugók felújítása 210—211. — Lap késés. Bejelentett állatok. Sót a sertéseknek A dió zöld héja — mint padlómáz 214—215. — Alapszabály megerősítés. Figyelmeztetés Bejelentett állatok. Édes asztali szőlő eladás. Lóvásár Nagyváradon. A zab hatása a tejelő tehének tejelésére. Mikor legcélszerűbb a gyümölcsfákat trágyázni? A kerti szamóca szaporítása. A csalán — mint vércsapító. Dugványok ültetésére alkalmas időszak. A tojások télire eltevése. 222—223. — Mezőgazdasági állapot és a vetések állása Erdélyben Filloxera Szolnok-Dobokamegyében. A kertészeti szakosztály összejövetele Bejelentett állatok. Termény-kiállítás Zomborban. Bécsi tenyész-marha és disznó szemlélet. Erdőbirtokosok figyelmébe. Asztali szőlő eladás. Dugványok ültetése. Ponyva vizállíva tétele. Drótféreg kiirtása Szalmafonatok, hordók, ládák vízathatatlanná tétele. Csalétkék a patkányfogókba. 228. — Bejelentett állatok. Lóárverés Budapesten. A tej utján történhető fertőzések. Űzi takarmány félek vetése. Új boros hordók kezelése. A gyermekek fog ápolása Hangyák kipusztítása az éléskamarából. Legjobb háziszser a vágási sebekre Palaczkozott borok eltartása Gyümölcs-eczet készítés. Miről ismerni meg a jó fejős tehénet? Patkány-fogás. 234. — Brazíliai bab kísérlet. Mezőgazdasági állapot Erdélyben. Bejelentett állatok. Magas jászlak csikók számára. A pinczébe rakott burgonya kicsirázásának megakadályozása. A vaj télire eltevése. Szarvnövés szabályozás a szarvasmarháknál. Lótakarmányozás Angliában. Franciaország baromfi tenyésztése. Rosszul tejelő tehének. 240—241. — Magyarország 1891. évi termése. Borkereskedelmünk hanyatlása. A blackrot ügye. Bejelentett állatok. Mi a különbség bi valtej és tehéntej között? A cserebogarak és pajorjaik ellensége. Kelet-Indiában nincs gabona. A vesezsír — mint borju táplálék Magyar Jelzalog-Hitelbank Erdélyben. Cégváltás. 246—247. — Felhívás Erdély gyümölcsstermelőihez. Gyászírek. (Br. Bánffy Erzsébet. Matskássy Péter. Ugron Tamás.) Mezőgazdasági állapot Erdélyben. 150—151. — Felhívás Erdély gyümölcsstermelőihez. Tájékoztató gyümölcsfa oltványok megrendelése iránt. Szüreti tudósítás. Bejelentett állatok. Orsz. filloxera bizottság egybehívása.

Must-édesítés. Házi gomba ellenszere. A tölgyfa jóságának megvizsgálása A burgonya száraz felhasználása. 256. Mezőgazdasági és vetési állapot Erdélyben. Gyümölcsészeti szakosztály egybehívása. Az idén termett töröküzének soron kívüli szállítása. Orsz. filloxera bizottság gyűlése. 262—263. Gyümölcsstermelők és községek figyelmébe. Bejelentett állatok. Tehének etetése burgonyával. A borok festése okszerű módon. A gyümölcsfák őszi levelezése A hagymák kártevése. Hibaigazítás. Szőlővessző eladás. 268—269. — Személyi hírek (Oberhofer József, Kovácsi Dezső) Az őszi vetések és gazdasági munkálatok állása Erdélyben. A filoxera elleni védekezés. Bejelentett állatok. A jó szőlő fekvés feltételei. Űzi gombák eltartása. Egyéves oltványok kiültetése szabadba. Ökörtaftás. 275 — Gyászírek. (Br. Jósika Lajos. Hutflesz Károly.) Bejelentett állatok. A székely kivándorlásról A hazai dohánygyártás mult évi állapota. Sertésenyé ztés főszabályai. Fontos a fejésnél. 280 281. — Az őszi vetések és a gazdasági munkálatok Erdélyben. Bejelentett állatok. Meleg táplálék baromfiaknak. 1891. évi szüret eredménye. Melyek a legnevezetesebb mézelő növények. Piaczi értesítő rovattunk. 286—287. — Helyreigazítás. Bejelentett állatok. Űzlet áthelyezés. Az „Eötvös alap.“ Gyakorlati tanfolyam állatorvosoknak Élő sertések és szarvasmarhák Németországba való bevitele. Száj- és körömfájás miatt elrendelt óvintézkedések Az orosz buza kiviteli tilalom. Vas forrasztása hideg állapotban. Kovácsolt vas összeforrasztása. Hányszor etessük a tyukokat? Silány talaj hegylejtők értékesítése. A magvak védege egerek és madarak ellen Tíz kávé szabály. Lótető kitisztítása. 292—293. — Személyi hír. (Gr. Bethlen András). Űzi vetések állása. Bejelentett állatok. Brassó-háromszéki vasut. A szövetezeti ügy Németországban. A hamu trágya értéke. Téli körte és alma kereslet. Igen öreg borok javítása Hegyi rétek trágyázása. Az ország gazdaközönségéhez. 298 299. — Bejelentett állatok Amerikai sertéshus szabad behozatala. Pinzgau marha bevásárlás. Szabadföldből cserepekbe ültetett növények ápolása. Szőlővesszők és gyümölcsfa csemetek télire eltevése Hogyan csinálják a svájci sajtot? Mesterséges homok fürdő baromfiak számára. Napraforgó pogácsa, mint kitűnő tehéntakarmány. A tej megvizsgálása Épületörmelék, régi téglák és cserép-zsindelyek felhasználása. A mézkerep, mint takarmánynövény. Miként értékesíthető legjobban a beteg burgonya? 304—305. — Az őszi vetések állása Erdélyben. Kereskedelmi szerződések. Élő sertések és szarvasmarhák bevitele Németországba. Trichinák amerikai sertéshusban. Kirándulás Olaszországba. A fa, mint élelmi szer A tyukok difteritisze ellen. Almavaj 310 — Bejelentett állatok. A fagy hatása a szőlőtő gyökereire. Vaj eltartása. Petroleum léng javítása. A raffia, mint kötöző anyag. Gyümölcs kocsonya. Erdei páfrány. 316.

Hivatalos rész. (Egyleti olvasóterem.) 13. 19 — (Meghívás közgyűlésre.) 71. 85. 249. — (Igazg. választm.-ülés.) 195. — (Kertészeti szakoszt. kirándulás). 195. —

Előfizetési felhívás. 1. 7. 13. 79. 85. 97. 144. 149. 155. 159. 165. 171. 231. 237. 233. 283. 289. 307. 313'

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 4 frt. | Félévre . . . 2 frt.

Az „Erdélyi Gazda” előfizetőinek a „Méhészeti Közlöny” is megküldetik ingyen.

Az erdélyi gazdasági egyesület tagjai a „Méhészeti Közlöny”-nyel együtt ingyen kapják.

Az erdélyrészi méhészegylet tagjai egész évre 3 frt, fé évre 1 frt 50 krral fizethetnek elő.

Külön a „Méhészeti Közlöny”-re előfizetni nem lehet.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZÁM.

Ide intézendők ugy a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések, valamint az előfizetések és hirdetési pénzek is.

Hirdetések és mellékletek a legolcsóbb árak mellett vétetnek fel.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

az „ERDÉLYI GAZDA” általános mezőgazdasági hetilap 1891. évi folyamára.

Jelen számával lapunk huszonharmadik évfolyamába lépett. Huszonkét éven át volt tehát már terjesztője szűkebb hazarészünkben a mezőgazdasági ismereteknek. Sok szép idő és arra vall, hogy Erdély gazdasági vezérférfiai mindig a kor magaslatán állottak és számolva annak követelményeivel, a kulturával folytonosan lépést tudtak tartani.

Midőn az „Erdélyi Gazda” az erdélyi gazdasági egyesület által 1869-ben megalapított, ezen kívül — tudomásunk szerint — nem volt akkor még Erdélyben egyetlen más gazdasági szaklap, vagy folyóirat sem. Nagyon fontos hivatása volt tehát ezen lapnak már akkor is: szolgálni Erdélynek gazdasági érdekeit és szaktanácsaival irányt adni a gyakorlati gazdálkodás terén s annak fejlődését előmozdítani.

Tagadhatlan, hogy 22 év alatt óriási lendületet vett hazarészünkben is a mezőgazdaság, de hol állunk még attól, a hol pl. csak közeli nyugoti szomszédaink is állanak?! Nem kisebb tehát az „Erdélyi Gazda”-nak a feladata most is, mint volt 22 év előtt, midőn most az igények nagyobbak s így a szükségletek megszorodtak, melyek kielégítésére a gazdaság jövedelmének fokozása, elengedhetlen. Ennek a szakismeret szerzés, valamint a meglévő szakismeretnek a bővítése képezi az alapját, a mi legfőképpen a szakirodalomból meritheti táplálékát.

Ezen szakismeret nyújtását és öregbítését tekintve feladatának lapunk továbbra is és erre most még sokszorosán fokozott erővel fogunk törekedni és elérni igyekeztünk, hogy ezt gazdatársainkra nézve nélkülözhetlené tegyük.

Közlünk benne *szakcikkek* a növénytermelés-, *kertészet*- és pedig ugy a gyümölcsültetés és gyümölcsészet, mint a konyhakertészet és díszkertészet köréből, ép úgy a *szőlőszet* és a *borászat* köréből, a *kombó* és más-, az erdélyi éghajlat alatt haszonnal üzhető *ipar* és *kereskedelmi* növények termeléséről.

Ismertetjük a mezőgazdaság gyakorlatában nélkülözhetlen és az erdélyi viszonyoknak megfelelő legjobb *eszközöket* és *gépeket*, közölve azok árát és a beszerzési forrásokat s a lehetőségig — áldozatoktól sem riadva vissza — kivált ez irányú közleményeinket *képekkel*, *rajzokkal* érzéktjük.

Az okszerű talajművelés, javítás és telkesítés, valamint az okszerű trágyakezelés stb. iránt útbaigazításokat adunk.

Különös gondoskodásunkat fogja képezni az Erdélyre nézve oly nagy fontossággal bíró *állattenyésztés* és pedig annak kivétel nélkül minden ága. Továbbá az állategészségügy, erdőszet, mező- és erdőgazdasági iparüzletek és a gazdasági építészet. Tért nyitunk a gazdasági szakoktatást illető közleményeknek. Figyelemmel kíséjük és *tájékoztatjuk* olvasóinkat a gazdaságilag Erdélyt érdeklő eseményekről, valamint az „Erdélyi gazdasági egyesület” és a megyei gazdasági egyesületek működéséről. Ismertetjük a gazdasági szakirodalmi újabb termékeket és a vegyes közlemények rovatában közlünk, rövidre vont, hasznos tudnivalókat. Adunk üzleti tudósításokat a legnevezetesebb erdélyrészi piacokról, valamint a budapesti és bécsi gabonatózsdéről és állatvásárokról. Hirdetéseinkkel pedig tájékozunk olvasóinkat a legjobb beszerzési forrásokról.

Ez programunk és ezek képezendik lapunk rovatait és hogy ígéreteinket beválthatjuk, reméljük annyival inkább, mert abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legjelesebb szakférfiak ígéretét bírjuk, mellyel becses szellemi támogatásukról biztosítani szivesek voltak; nevezetesen: **Asványi Lajos, br. Bánffy Ernő, Detrich Gyula, Erssek Elek, Gamauf Vilmos, Gámán Dezső, Gáspár József, Hadviger Albert, Jakab László, Kertész György, Kodolányi Antal, László László, Málnásy Ferencz, Meskó Pál, Mihály Pál, Mórágai István, Nagy Dezső, dr. Nagy Mór, Reich Albert, Réti János, Ritter Gusztáv, id. Rottler József, ifj. Rottler József, Ruisz Gyula, Sárosy Pál, gr. Schweinitz Gyula, Sigmond Dezső, Simonffy István, Szabó Sámuel, Szabó József, dr. Szaniszló Albert, Szász Lajos, Szentgyörgyi Lajos, dr. Szentkirályi Akos, Szentkirályi Árpád, Szobonya Bertalan, Tuba Lajos, Tulogdi Soma, Vörös Sándor és Zonda László** urak, mind kiváló szakférfiak.

Jelen alakjában és nagyságában hetenkénti megjelenéssel lapunknak rendes terjedelme 4 oldal, kellő anyagi pártolás mellett azonban a felével, vagy még egyszer akkorára is örömmel megnagyobbítjuk.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Ezért előfizetőinknek, különös kedvezménykép, a „Méhészeti Közlöny”-t is megküldjük *ingyen*.

Az erdélyrészi méhészegylet tagjai egész évre 3 frttal, félévre 1 frt 50 krral fizethetnek elő.

Gyűjtőknek minden egész évre szóló **öt** egyszerre beküldött előfizetés után egy, az „Erdélyi Gazda”-t és a „Méhészeti Közlöny”-t magában foglaló egész évi tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postautalvánnyal — az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalának — Kolozsvár, belközéputcza 11. sz. — küldendők.

Főtörekvésünket fogja képezni, hogy lapunk feladatának hiven megfeleljön, miért is kérjük a t. gazdaközönséget, hogy ezt nagybecsű pártolásában részesíteni kegyeskedjék.

Szenterzsébeti Szakáts Péter,

az erdélyi gazdasági egyesület titkára és az „Erdélyi Gazda” szerkesztője s kiadója

Tartalom. Előfizetési felhívás. — Az „Erdélyi Gazda“ új korszakához. Vörös Sándor. — Néhány szó szarvasmarhatenyésztésünk érdekében. Dr. Szentkirályi Ákos. — Az eke. Sz. Szakáts Péter. — Szakirodalom. (A kukoricza műveléséről.) Vegyes közlemények. Személyi hírek: Ordódy Lajos, Borsos Sándor, Deák Tamás, Dobos János — Zsirólvasztás. — Szőlővessző-alamítás. — Piaczi árak. — Szerkesztői üzenetek —

Az „Erdélyi Gazda“ új korszakához.

Huszonkét év áll az Erdélyi Gazda“ megett, amióta ezen cím alatt megjelenik és harminczöt év, amióta az erdélyi gazdasági egyesület első kiadványai megjelentek, a melyekből annak idején lapunk mostani neve alatt megalkottatott.

Hosszu évsor ez a haladás és gyors tevékenység mai korszakában. Buzgó férfiak dönttek ki azóta a nemesen működők soraiból, szép czéllal megalakult irodalmi vállalatok hanyatlottak el, de a szerény „Erdélyi Gazda“ él és alakban és tartalomban megifjodva és meggyarapodva indul neki új év folyamának.

Oly veszély és kockázat, mint aminő az önerejükre hagyott vállalatokat érheti, az „Erdélyi Gazdát“ nem fenyegette; mert mögötte állott az áldozatkész gazdasági egyesület, mely organumának lételet biztosította. De a fentartás anyagi eszközeinek biztosítása még csak egyoldalú érdem; a gazdasági egyesület áldozatkészségének az érdeme. Az érdem általánosabb része azonban azon szolgálat, melyet a lap a szakszerű gazdasági ismeretek terjesztése, üdvös eszmék fölvetése, gazdasági állapotaink ismertetése, bajaink orvoslása, segédszereinek kimutatása által Erdély mezőgazdaságának tett. Igaz ugyan, hogy az ezen irányokban működők legnagyobb részben ismét csak azok voltak, a kik a gazdasági egyesületet alkották s így az érdem másik része, visszazáll szintén a gazdasági egyesületre. S mit vonhatunk most ki következtetésül e lap multjából és munkásságából? — Azt, hogy a gazdasági egyesület czéljai, törekvései, kezdeményezései, alkotásai e lap útján jutottak köztudomásra; a hasznos ismeretek ezen az úton mentek át köztulajdonba s az egyesületben élő és működő szellem ezen az úton jutott leginkább nyilvánulásra s szolgált például másutt a követésre, s így e lapnak létjogosultsága mindenkor megvolt a gazdasági egyesület mellett és megmarad a jövőben is.

Igen helyeselhetjük tehát a gazdasági egyesület azon intézkedését, hogy ezen organumának oly szervezetet adott jelenleg, melylyel feladatát jobban teljesítheti. A lap ezentúl hetenkint fog megjelenni. A rövidebb időközben való megjelenését az ilyen lapoknak, a korszellem követeli. A mely lap, mint ez is, egy pezsgő működést kifejtő testület organuma, az nem késhet közleményeivel hetekig-hónapokig. Üdvös eszméket megpendíteni a maguk idején kell; aktuális érdekekkel bíró kérdéseket megvilágítani, azokhoz hozzászólni szintén csak a kellő időben és nem elkésve lesz üdvös; egy-egy praktikus utmutatásnak, cikknek gyakran csak bizonyos időben, héten vagy napon lesz jelentősége: szóval mindent a maga idejében kell hozni, hogy az élvezhető, hasznosítható lehessen.

Mint hetilap tehát az „Erdélyi Gazda“ feladatának jobban megfelelhet, mint előbbi kéthetenkénti való megjelenésében.

A megjelenés időkérdése tehát jól van intézve. De hát hogyan fog megfeln belső tartalma szerint legjobban az előtte álló feladatoknak?

Nem lehet kétségünk a fölött, hogy a legjobban! Midőn az erdélyi gazdasági egyesület lapjának ügyét az eddiginél szélesebb hatáskörrel, de sokkal több egyéni felelősséggel tette le buzgó titkáranak, mint szerkesztőnek a kezébe, ezáltal az ő ambícióját hívta fel első sorban a lap sikerének és belső értékének emelésére, fokozására. És az új szerkesztő szép ismeretek mellett gyakorlott írói tollat és szép évsoron keresztül szerzett szerkesztői praxist is hozott magával, mik már magukban kezességei lehetnek a várható sikernek. S ha ő, mint az erdélyi részek szülöttje s gazdasági viszonyainak ismerője, első sorban mindig ezen országrész saját-szerű gazdasági viszonyait tartva szem előtt, az általános érdekű szakismeretek terjesztése mellett, az itteni állapotoknak megfelelő utmutatást, tanácsot osztogat, ha a nálunk fogantatható vagy beváló eljárásokra, javításokra buzdít: akkor az ő kezéből a lap bizonyára mindig úgy fog kikerülni, hogy azok, a kiknek számára írva van, hasznot meritve olvasandják. Nevezhetjük ezt az értelmi munkamegosztáson alapuló gazdasági irodalmi partikularizmusnak (minek a politikaihoz semmi köze) oly alapon, hogy csak az egy gazdasági kört, de azt a legjobban kívánja szolgálni. Mint az „Erdélyi gazdasági egyesület“ hivatalos közlönyének működési köre különben is már ki van jelölve.

S hisszük, hihetjük még azt is, hogy a lap nemcsak egyedül a szerkesztőben fog élni, hanem hozzájárulnak a lap szellemi fentartásához mindazok, a kik a mezei gazdaság ügye iránt érdeklődnek. A lapokat nemcsak anyagiilag, hanem szellemileg is tulajdonképen az olvasó közönségnek kell fentartani; így lesz a lap akkor az illető közönség valódi és szükséges organuma, szellemi találkozó helye, gyakran tán nemes küzdelem-tere, amelyről azonban mindig vagy az üdvös eszmék, vagy a közjó diadala emelkedik ki. Sokat, igen sok jó tapasztalatot közölhetnének a birtokosok, bérlők, gazdák s a gazdaság testvéraigaival foglalkozó intelligens elemek s az ő tudásuk ezen az úton szellemi közös tulajdonná s végeredményben a haza javára válhatnék. — A szerkesztő feladata és pedig nem könnyű feladata leend ezen irányban is mozgatólag hatni.

Azt hiszem, hogy a szerkesztő a régiiek közül mindazokat, akik a lap életében eddig is jelét adták munkásságuknak, maga körül találandja; új erőket pedig toborzani fog s így a legjobb reményekkel kívánhatók a lapnak új korszakához „jó újévet“ is.

Vörös Sándor.

Néhány szó szarvasmarha tenyésztésünk érdekében.

Szarvasmarha tenyésztésünk jelenlegi állapotának és általános bajainak ösmerői között bizonyára egy sincs, ki ne kívánná, hogy termelésünk ezen fontos ágának felvirágoztatására a szükséges lépések mielőbb megtéssenek. És a multból okulást meritve, az érdekeltek egy hanggal oly intézkedéseket óhajtanak, melyektől a létező bajok gyökeres orvoslását várhatni. Óhajtják, hogy korszakot alkotó intézkedések terveztessenek, melyek az állandóság feltételeivel ellátottak, a kapkodás ellen biztosítók legyenek, melyek — talán lassabban de — biztosan célhoz vezetnek.

Szarvasmarha tenyésztésünk ügye az úgynevezett „napirenden levő ügyek“ közé tartozik már évek óta. Az erdélyi gazdasági egyesület illetékes szakosztálya, az állatkiállítási szakosztály, több ízben tanácskozott felette, kiváló szakértőket kért fel véleményezésre és valószínűleg már a közel jövőben ismét nyilatkozni fog e tárgyban. Időszerűnek tartom azért ezzel az ügygyel foglalkozni s itt, a nagyközönség színe előtt, egyetmást elmondani.

Egyet előre kell bocsájtanom. Azt tudniillik, hogy a szóban forgó ügy részleteit a legilletékesebb fórumok sem ösmerik még annyira, a mennyire azokat, a teendők teljes programjának megállapíthatása céljából, ösmerni kellene. Mindjárt elmondom, hogyan értem ezt.

Szarvasmarha tenyésztésünket egy beteggel hasonlítom össze. Mindenki könnyen beláthatja s így nem szorul bizonyításra, hogy az orvos csak akkor foghat a gyógyításhoz, a mikor a beteg általános állapotával, a betegség természetével, a kóros elváltozások mikéntjével alaposan megismerkedett. Ellenkező esetben csak tapogatózni fog s nem lesz képes tervszerű, megokolt gyógyító eljárást előírni.

Erdély tekintélyes részének szarvasmarha tenyésztése, az erdélyi gazdasági egyesület előtt is „Terra incognita.“

Ezért a „teendők“ sorában első helyen áll az a teendő, hogy szarvasmarha tenyésztésünkkel alaposan megismerkedjünk, a miért szükséges, hogy: Erdély egész területének szarvasmarha tenyésztése, az ezt befolyásoló és érintő valamennyi tényezővel és körülménnyel behatóan tanulmányoztassék és leirassék. — Az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási szakosztályát tartom a leghivatottabbnak, ezen ügyben az első lépés megtételére.

Szarvasmarha tenyésztésünk fontos s igen bonyolult ügyében csak akkor fogunk „tisztán látni“, mikor az erre vonatkozó összes „akták“ előttünk fekszenek — s bizonyára sokan lesznek, kik majd csodálkozni fognak, hogy mi mindent látnak. Annyit azonban már most is tudunk, hogy a teendők programjának irányelveit megállapíthassuk s így vázát megalkot-hassuk. —

Hogy szarvasmarha állományunk ama része, mely Erdélyben, a havasi vidékeken kívül, mindenütt elterjedve van, tehát: hogy az erdélyi szürke marha tiszta vérben fenntartandó és hogy, a kivált újabb időben imitt-amott támadott, színes foltok elenyésztesse — azt hiszem — mindannyian óhajtjuk és kívánjuk. A havasaink között élő nagyon kevert és az egyformaságot a legtöbb helyt teljesen nélkülöző anyagról tenyésztőink nagyobb részének az a véleménye, hogy az maga-magában — tehát idegen vér kizárásával — javítandó és javítható legbiztosabban. Mely célból, alapos utánjárás-sal, először is az egyes vidékeken uralkodó jelleget kellene megállapítani; a hol pedig uralkodó jellegről nem lehet szó, meg kellene határozni, hogy a meglévők közül, melyik a legajánlhatóbb. Ezt a jelleget azután az államnak és a megyének is protegálni kellene azzal, hogy útja-módja találtassék, hogy az illető vidékek ilyen bikákat neveljenek, vagy pedig neveltetni kell ilyeneket, ép úgy, a miként ma idegen vérű bikákat neveltet az állam. Idegen vér használatát legfeljebb ott lehetne helyeselni, hol — mint például a hunyadmegyei ha-

vasok között — valamely idegen jelleg már majdnem dominál. Havasaink anyagának sorsa felett azonban csak az ottani tenyésztési viszonyok és az állomány pontos megismerése után lehet majd határozni. — A következő két pont ezért csak a szürke marhát tenyésztő Erdélyre vonatkozik. Óhajtható ugyanis:

1. hogy községi bika csak tiszta vérű magyar-erdélyi fajta állat lehessen;

2. hogy senki másnak tehenére másféle bikát, mint tisztavérű magyar-erdélyi fajtájut ne bocsájtasson.

Ezen intézkedésekkel népies tenyésztésünk szürke anyagának tiszta vére fentartatnék és, a legtöbbször ész és cél nélkül való, keresztelésből támadott, szinességétől megtisztulna. A ki akár keresztelés, akár tiszta tenyésztés céljából idegen vért — külföldi fajtát — akar használni: tessék a *saját erején* vagy másokkal szövetkezve azt beszerezni. Egyes tenyésztők kísérletezésének útját állani, önként érthetően, nem lehet; el kellene azonban követni mindent, hogy az eddigi adatok segítségével, a további kísérletezésről lebeszéltesse.

A szarvasmarha-állományunkban heverő töke szaporítása és kamatozásának növelése céljából, kevés intézkedésnek lenne nagyobb eredménye, mint ha kimondatnék és végrehajtatnék, hogy: mindenik községnek — vagy egyesült községeknek — „muszáj“ igazolvánnyal ellátott bikát tartani.

Reakényszeríteni a községeket, hogy bikát vásároljanak, azt mondják, nem lehet, mert ezzel az autonómian rés üttetnék. Hát jól van: nem kell reakényszeríteni, hanem csak *reabeszélni* őket, olyanformán, mint a hogy némely megyében vasúti kötvények vásárlására lettek a községek reá . . . beszélve. — Megjegyzem még, hogy a bikatartást előíró §-nak a havasi községek sajátos viszonyait tekintetbe venni és ezekkel számoló külön intézkedéseket kellene tartalmazni.

Havasaink szarvasmarhájának és a tejtermelésre hivatott, valamint a már most is sok tejet termelő vidékek szürke marhájának tökéletesítése céljából: a tejelés fejlesztésére kell főfigyelmünket fordítani. Erre vonatkozva legelőször is annak a ténynek szerezzünk elismerést, hogy idegen fajták nélkül is ellehetünk; egyszerűen azért, mivel, most ugyan még nehezen, de mégis mindig találhatunk annyi jó fejős havasi és szürke tehenre, a mennyire a dátó szükségünk van. — Törvénnyel vagy egyéb intézkedésekkel a tejelés fejlesztésére csak közvetve lehet hatni; annál többet tehetni a közönségnek szóval, irással és főleg tettel való felvilágosításával. Idegen fajták után kapkodó tejtermelőink egy része nem ismeri eléggé saját marháinkat a szóban forgó szempontból; egy másik része nem méltányolja kellően — a számos példával igazolhatóan — mostani állapotában is respektabilis tejelést; harmadik része pedig visszariad azoktól a nehézségektől, melyekkel jó fejős havasi és szürke tehenek beszerzése — most még — jár. — Szarvasmarha-állományunk hivatott része tejelésének fejlesztésére igen hasznos lenne:

1. ha valamelyik állami birtokon — egyelőre csak — szürke erdélyi tehenekkel egy minta-tejgazdaság létesíttetnék; ennek idővel elérendő eredményei leghamarább fogják a keltelkedőket meggyőzni arról, hogy az idegen

fajtákat nélkülözhetjük; innen előbb csak megfelelő bikákat, később pedig alkalmas üszöket is kaphatnának tejtermeléssel foglalkozó tenyésztőink; abban a minta-tejgazdaságban továbbá a termelők oktatására és tehenészek képzésére tanfolyamokat is lehet majd idővel rendszerezíteni;

2. ha a szürke, vagy havasi teheneket fejő gazdaságokban elért eredmények publikáltatnának;

3. ha megbízható adatok gyűjtetnének arról, hogy hol, mely vidékeken lehet jól tejelő szürke és havasi teheneket kapni és ha útjajmodja találtatnék, hogy miként lehetne a fejős tehenek beszerzését megkönnyíteni;

4. ha útját-módját találnók, hogy fejős tehenekkel előbb csak a Királyhágón túli tejgazdaságok, később pedig a szomszéd országok is megismerkedjenek*), a tehénvásárlás megkönnyítésére alkalmas intézkedések foganatosíttatnának s a tehenek vasúti szállítása lehetőleg olcsóvá tétetnék; — továbbá

5. ha a tej-ipar fellendítésére, a tejtermékek forgalmának és exportálásának könnyítésére, minden lehető megtétetnék.

Dr. Szentkirályi Ákos.

Az eke.

Az az eke a gazda kezében, ami a katona kezében a fegyver.

A katona fegyverrel a kezében hódítja meg ellenét és tartja hatalmában; a gazda ekével hódította meg a szántóföldet és ezen eszközzel a kezében uralkodik fölötte és kényszeríti termésre.

A mikor a hajdankorban az akkor még televény gazdag talaj felszínének a vetőmag befogadása végett meglazítására az első állati erőre alkalmazható eszköz „föltaláltatott“, bizonyára nagyobb vívmány volt, mint korunkban a legjobb rendszerrel készített gőz-ekék. Pedig az egyetlen olyan darab fából állott, a minek az egyik oldalán oly módon indult ág-része volt, melyet ha kellően lecsontítva s így-amugy élesre faragva, a földnek akasztottak, erősebb része a mai gerendelyhez hasonlóan, a föld színével párhuzamba esett; hátsó részén pedig egy vagy két ágban felfelé irányult olyan nyulványal birt, melynek segítségével tartani lehetett. Ennek első végéhez állatot akasztottak s meg volt a munkára kész eke. S valóban az akkori kor kivánalmának ez meg is felelhetett, mert a gazdag termő-erőben lévő földben a növény gyökérzete bőven találta a kész tápanyagot s az akkori növény-termelés viszonyaihoz képest a talaj különös előkészítése nem volt határozó befolyásu.

A csupa fából levő eszköz azonban hamar tönkre ment, így gyakran kellett ujítani. Megkezdődött tehát annak a javítása, először csupán a tartósság szempontjából, később már a használati cél szempontjából is, mert az eke hova-tovább nagyobb területet hódított el a parlagon hevert földből és eljutott oda is, a hol a föld termő rétege sekély, benne a kész tápanyag már kezdetben is kevés volt s az egyoldalú növénytermelés mellett ez is hamar kiapadt, vagy legalább is nagyon megfogyott.

*) Erre vonatkozóan az első lépés már megtörtént azzal, hogy a sárvári tejgazdasági iskola istállóiába erdélyi teheneket állítottak fel.

Itt már nem volt elegendő a föld színének egyszerű megkarcolása, hanem miként az emberek belátták, azt meg is kelle fordítani és mélyebben meglazítani, hogy így a természet vegybontó erői abba behatolhassanak és a felhasznált növényi tápanyagok helyett, a talaj alkotó elemeiből, újakat hozhassanak létre.

A mint tehát az eke tartósabbá tétele mellé, a talaj helyesebb művelésének elérése végett, a használati célból való javítás szüksége is hozzá csatlakozott, annak javítása — mondhatni — lépést tartott a csaták fegyverének javításával és tökéletesebbé tételével.

Igy az emberiség eljutott oda, hogy a használati célnak többé-kevésbé megfelelően szerkesztett eke már nem csupán fából, hanem fából és *vasból* készült. De itt sem állhatott meg a haladó és folyton jobbakat alkotni vágyó ember. Anyagra nézve még tartósabb ekék kaptak és így a vegyes anyagból készült eke fölé emelkedett a *tiszta vas eke*, a melynek tartóssága ma már, főbb részeiben, egy embernek majdnem egész gazdálkodási életéig terjed. Használati oldalát, vagyis munkáját tekintve pedig a szerkezet már majdnem a tökély netovábbjáig javítottatott. Már t. i. azon ekénél, a mely így van szerkesztve, mert rettenetes sok eke van, mindenféle fajta, hazánkban és a nagy világon, de vajmi kevés ebből a jó s még kevesebb a jobb. Pedig nincs egyetlen gazdasági eszköz is, a melynek a munkája olyan fontos volna, mint az eké-é, vagyis a *szántás*.

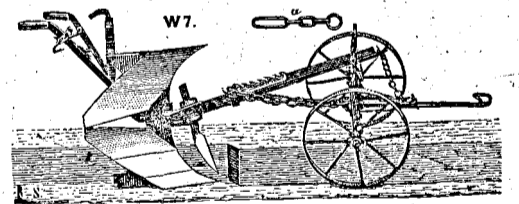
Két ekének a rajzát mutatjuk itten be olvasóinknak, a melyek egyike (1. ábra) sík ta-

1. ábra.

Sack Rudolf D8M jegyű acél ekéje, 10—21 cm. = 4—8 hüvelyk mély szántásra, kettős gerendelyvel és önvezetékkel. Sulya kb. 99 kg. Ára teljesen felszerelve tartalék szántó-vassal 42 frt 25 kr.

lajra, a másik (2. ábra) pedig oldalas (lejtős) földre való. Mind a kettő ugyanegy gyárban készül Németországban, Plagwitz-Lipcsében és zseniális alkotójukat *Sack Rudolfnak* hívják.

2. ábra.

Sack Rudolf W7 jegyű egyszerű fordítható aczélekeje 8—18 cm. = 3—7 hüvelyk mély szántásra, önvezetékkel és egyszerű egyenes tengelyű taligával. Sulya kb. 105 kg. Ára teljesen felszerelve 52 frt.

a) Láncz pating, hogy esetleg önvezeték nélkül is lehet szántani.

Ezek az ekék anyagra és a végzett munkára nézve, majdnem a tökély netovábbjára.

Kopásnak ki nem tett részük kovásból, a kopás alatt lévők pedig a leacélból vannak készítve, ezért közönségesen *Sack-féle acél-ekéknek* hivatnak. Rendkívül tartósak.

Kisebb területeknek, kerteknek, tökéletes megmunkálására, köztudomás szerint, ásót használnak. Ennek a munkáját minden kertész ismeri és úgy történik, hogy mott ásóval egy darab földet elfeszt.

Itt már nem volt elegendő a föld színének egyszerű megkarcolása, hanem miként az emberek belátták, azt meg is kelle fordítani és mélyebben meglazítani, hogy így a természet vegybontó erői abba behatolhassanak és a felhasznált növényi tápanyagok helyett, a talaj alkotó elemeiből, újakat hozhassanak létre.

megfordítjuk és apróra zuzzuk. Így olyanná tesszük, hogy abban, ha különben tápanyagban is elég gazdag, a legigényesebb kerti növények is dúsan teremnek. Az volna tehát a valóban legtökéletesebbeke, vagy másforma talajművelő eszköz, mely a nagyban való művelésnél szintén állati, vagy gözerő által vonva, tökéletesen az ásó munkáját volna képes végezni, úgy, a minőnek azt ismerjük.

A Sack ekéi olyan munkát végeznek, a mi már nagyon megközelíti az ásóval tehető földmunkát, ha a talaj a szántásra különben is egyáltalán alkalmas. Vagyis ezen ekék a földet tökéletesen megfordítják és annyira szétzuzzák, megporhanyítják, hogy így az majdnem olyan állapotba jön, mint az ásóval munkált kerti föld. Ez saját gyakorlatomon alapuló tapasztalatom.

Az ekék különben rendszerint úgy vannak szerkesztve, hogy azokat igazítás végett soha sem szükséges a kovácshoz vinni, mert ha azokon a kopásnak kitett részek elkopnak, helyettök a gyárból más rendelhető, a gazda pedig saját maga, vagy a cselédje, a helyükre srófolhatja. Így csupán az aczélból készült csoroszlya és szántó-vas (Székelyföldön: laposvas) élesítése miatt szorul a Sack-féle ekével bíró gazda olykor a kovácsra.

E végből, miként az ábrákon is látható, a szántóvas úgy van a két darabból álló kormánylemezhez illesztve, hogy az élesítés, vagy ha elkopott, kicserélés végett könnyen levehető s aztán vissza, vagy helyébe más tehető. Ép úgy kicserélhetők a talpak és ekenádak stb.

De van ezeken az ekéken olyas valami, a mi más ekéknél nem létezik. A csoroszlya elébe

— *nyezett* —
szántóvas, mely a kormánylemez és szántóvas között, ekerész van alkalmazva, mely a kormányon, szükség szerint, lejjebb vagy feljebb állítható. A gyáros ezt *előhántónak* nevezte el. Alóban az is, mert a csoroszlya és az eke előtt, munka közben, a talaj felszínét a balra mélységéhez képest $\frac{2}{5}$ vagy $\frac{1}{2}$ részben fordítja és a barázda fenekére fordítja. Természetesen az eketestnek annyival kevesebb munkája marad, mert nem egy tömegben kell az egész lemetsett földszületet fölemelnie és átfordítani, miért is így könnyebben dolgozik. De ép ez által végzi a nagyon jó munkát, mert így a föld két vízszintes szelvényben metszve, annak zúzása és aprózása tökéletesebben történhetik. Az előhántó is úgy van szerkesztve, hogy ha elkopik, részei kicserélhetők.

Ép így van szerkesztve a 2-ik ábrán bemutatott eke, de azzal a különbséggel, hogy azon két eketést van alkalmazva, melyek úgy vannak a gerendelyre illesztve, hogy azon, mint a tengely körül átfordíthatók. Ezáltal ezen előhántó eke a hegyes vidékek viszonyaihoz is alkalmas, mert átváltható lévén, bárhol alkalmas helyen is használható és ép oly munkát végez, miként fentebb leírtuk.

A szerkesztett ekék *iker* vagy *fordítható* ekéknek neveztetnek. Ezen ábrán előhántó nincsen feltüntetve, minthogy ez sekélyebben dolgozó ekét mutat, a mely így is tökéletes munkát végez. De ép úgy készíttetnek előhántóval a sík földre való ekék.

A Sack-féle ekék, úgynevezett *önvezető* ekéknek vannak az eke-taligához kapcsolva,

hogy azok járása ezáltal annyira biztos, hogy kivált sík földön tartani nem is szükséges.

Igazítani úgy a barázda mélységét, mint szélességét illetőleg könnyen és a legtökéletesebben lehet.

Megrendelhető *Propper Samundl*, mint Sack Rudolf magyarországi képviselőjénél Budapesten, Váci körút 35. sz. a.

Sz. Szakáts Péter.

Szakirodalom.

„A kukoricza műveléséről.“ Irta: *Ruisz Gyula mező-hegyesi ménesuradalmi intéző*. Kiadja az erdélyi gazdasági egyesület könyvkiadó-vállalata.

Mielőtt a szóban forgó 32 oldalra terjedő és 3 képpel ellátott derék kis füzetet érdeme szerint méltatnók, gazdaközönségünk érdekében, kötelességünknek tartjuk, az erdélyi gazdasági egyesület irodalmi szakosztályának könyvkiadó-vállalatára hívni fel olvasóink figyelmét. Elismerés és köszönet illeti meg azt azon önzetlen buzgalomért, melyet a kor színvonalán álló, népszerű kis munkák kiadása körül kifejt. Legmeggyőzőbb bizonyítéka ennek az, hogy az eddig megjelent 10 füzet (I. évfolyam: 1. „A trágyáról“, 2. „A legelők és kaszálók ápolásáról“, 3. „A sertés-hizlalásról“, 4. „A borju-nevelésről; II. évfolyam: 1. „A takarmányrúpáról“, 2. „A szántás-vetésről“, 3. „A fejős tehénről“, 4. „Utmutató a ragadós állati betegségekről“; III. évfolyam: 1. „Az építkező gazda. Utasítás ló-, szarvasmarha-, juh-istálók és sertés-olák építésére“, 2. „A kukoricza műveléséről“) a szaklapok egyhangú dicséretében részesült és a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által a lelkészek és tanítók, a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek által pedig a gazdasági egyesületek figyelmébe, pártfogásába ajánlott. Minderre már azért is teljesen érdemesek a vállalat által kiadott füzetek, mert valamennyi kiváló szakértők munkája és áruk rendkívül olcsó, t. i. egy évfolyamban megjelenő négy füzetre 80 krral lehet előfizetni.

Ruisz Gyula füzete — melyet néhány nap mulva „A gazdát érdeklő hasznos és káros állatokról“ szóló 3-ik és 2 hónap mulva „A házi kert műveléséről“ szóló 4-ik füzet fog követni — tartalmazza mindazt, mire a kukoricza-művelést illetőleg, kivált a kisebb gazdának, szüksége van. Élvezettel olvasható modorban, jó magyarossággal ösmerteti: a kukoricza-termelés fontosságát, a kukoricza életfeltételeit — fajtáit, a kukoricza-földek értékét, a vetést, az ápolást, a törést, szárítást, morzsolást és a kukoricza elenségeit. Ebből a gazdag tartalmu füzetből rövid egy óra alatt a kukoricza-termelés főbb mozzanatait meg lehet tanulni és a már tapasztalt gazda is igen sok hasznos okulást meríthet belőle, mert írója sok évi, kiterjedt gyakorlatának eredményei alapján írta a füzetet.

Az egész — 4 füzetből álló III-ik évfolyamra 80 krral előfizethetni az erdélyi gazdasági egyesület irodalmi szakosztályánál Kolozsvárt; ugyanott megrendelhetők az egyes füzetek is, még pedig: „Az építkező gazda“ 40 krral, „A kukoricza-művelésről“ szóló füzet pedig 25 krral.

Vegyes közlemények.

— **Személyi hírek.** *Ordódy Lajos* az országos magyar gazdasági egyesület igazgatója, miként arról értesülünk, egészségi okokból állásáról lemondott. Az igazgató-választmány tíz évi buzgó és eredménydús működéséért jegyzőkönyvileg szavazott neki köszönetet. E hír váratlanul ér bennünket és méltó sajnálkozást kelt távozása a zsenialisan képzett és tetterős java-korabeli férfinak. Ordódy eredményekben gazdag tíz évi működése kitörölhetlenül vésődött hazánk mezőgazdasága történetének lapjaira, mint a kinek munkássága annak előbbvitelére határozott befolyással volt. Kivált az utóbbi öt év alatt fejtett ki úgy a társulás erejének érvényesítésével a gyakorlati téren, mint gyakorlott tollával és éles kritikájával az irodalom mezéjén párját ritkító munkásságot. Legutóbb a bécsi általános gazdasági és erdőszeti kiállítás magyar osztályának sikeréből illeti őt az oroszlan-rész. Szívünkben kívánjuk, hogy távozása a közös munkásság teréről ne legyen végleges, hanem egészsége visszatérével, őt ott viszont üdvözölhessük. A földművelésügyi m. kir. miniszter *Borsos Sándort* a tordai bikanevelő telepnél ideiglenes minőségű állatorvossá; *Dedk Tamás* székes-fehérvári szőlőszeti és borászati vándortanítót ideiglenes minőségben, a tapoleczai vinczellér-iskola igazgatójává nevezte ki; *Dobos János* czeplédi lakosnak pedig azon hazafiás áldozatkészségéért, melylyel egy Czepléden annak idején létesítendő *földműves-iskola czélfajra* 75.000 frtnyi alapítványt tett, teljes elismerését és hálás köszönetét nyilvánította.

— **Zsirólvasztás.** Ismeretes tény, hogy a sertés-zsirnak, különösen a him állatokénak sajátos szaga van, a mely a finomabb szaglásu egyének előtt oly kiállhatatlan, hogy minden ily zsirral készített ételtől irtóznak. E szag igen könnyen eltávolítható a következő módon: Ha a hár vagy a szalonna a kiolvasztásra fel van aprítva és a katlanban a tűzre téve, töltsünk reá annyi hideg vizet, hogy a szalonna- vagy hájdarabok közt lévő hézagok ki legyenek töltve. E víz a zsirral együtt fölmelegszik és míg a zsir kiolvad, egészen elpárologván, minden szagot magával viszen. Az ily módon kiolvasztott zsir fényes, fehér, ikrás és oly szagtalan, hogy még a legkényesebb ny és orr se képes azt a liba-zsirtól megkülönböztetni.

— **Szőlővessző calamitás** A földművelésügyi miniszter — a Francziországban fellépett új szőlőbetegség: a „blackrot“ behurcolásának veszélyére való tekintetből — mindenféle szőlővesszőnek bárholnan való behozatalát egyelőre egy évi időtartamra felfüggesztette: erről az érdekelt közönség ez uton is oly megjegyzéssel értesíttetik, hogy az állami telepek készleteiből rendelkezésre levő amerikai fajta szőlővesszők, az eddig beérkezett kérvények és megrendelések által máris túl vannak jegyezve; úgy, hogy ezen, eddig bejelentett igényeket is csak részben lehet kielégíteni, ezután érkező hasonló megrendelések pedig — a szükséges anyag hiányában — egyáltalán figyelembe nem lesznek vehetők.

— **Kérjük lapunk barátait, hogy azt ismeretkörükben ajánlani és terjeszteni sziveskedjenek.**

Erdélyi piac.
(Árak krajczároknban.)

A piaci cikkek	Mérték	Brassó	Csiksztereda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Erzsébet-város	Fogarás	Gy.-Szent-Miklós
Tiszta buza . . .	hl.	620	625	640	—	600	550	675
Elegy buza . . .	"	410	550	560	—	500	500	—
Rozs	"	420	425	440	—	450	400	450
Árpa	"	380	375	—	—	—	—	400
Zab	"	250	210	360	—	300	240	170
Törökbuza . . .	"	380	450	540	—	350	350	440
Széna	q.	170	250	228	—	250	230	206
Szalma	"	60	70	160	—	150	140	50
Tüzifa	km	260	200	280	—	220	200	180
Marhabús . . .	kg.	44	30	36	—	36	32	32
Dec ember . . .		19	24	23	—	27	19	20

Kolozsvár. Buza mm. 7 frt 10 kr; rozs 6 frt 20 kr; törökbuza 5 frt 30 kr, zab 6 frt 20 kr. Fa km. 3 frt.

Piaci értesítő.

Budapesti gabonatözsde. Legujabb jelentés. Kinálat mérsékelt; irányzat szilárd. Buza 76—81 kg. 7 frt 85 kr.—8 frt 50 kr. Rozs 70—72 kg. 7 frt 10 kr.—7 frt 25 kr. Árpa 60—66 kg. 6 frt 55 kr.—7 frt 80 kr. Zab 39—41 kg. 6 frt 85 kr.—7 frt 20 kr. Tengeri 73—75 kg. 5 frt 75 kr.—6 frt 74 kr. Köles kg. 7 frt 25 kr.—7 frt 75 kr.

N.-Várad. Decz 16. Buza hl. 5 frt 50 kr; rozs 5 frt 10 kr; árpa 4 frt 30 kr; zab 3 frt 16 kr; törökbuza 4 frt 40 kr. Széna mm. 3 frt; alomszalma 1 frt 60 kr.

Sertesvásári jelentés.

(Budapest-Kőbánya 1890. december 26.)
A heti üzlet csökkenő árak mellett lanya volt. Heti átlag árak: magyar válogatott áru 260—360 kg. nehéz, 43 kr; 180—260 kg. nehéz 42—43 kr; öreg 300 kg. tuli 40½—41½ kr; vidéki sertés 37—42 kr; szerb 39—41½ kr. tiszta kgrammonként. Páronként 45 kg. ételsúly levonás és 40% engedmény szokásos. Elesegárak: tengeri 7 frt; árpa 7-20 — Kőbányán átvive.

Szerkesztői üzenetek.

R. J. Ada. Igéretét köszönjük és örömmel várjuk.
H. A. Küküllővár. — E. E. Torda. A szíves küldeményt köszönettel vettük és mielőbb hozni fogjuk.
R. Gy. Mezőhegyes. Igen nagyon köszönöm. Jövő számban adjuk. Szíves üdvözlét.

Felelős szerkesztő: SZ. SZAKÁTS PÉTER.

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közölhetők, de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebbszámú postabélyegeknél is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr; vastag betűkkel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél címe is közölve lesz, a hirdetés díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Alkalmazást keresők.
Gazdatiszti állást keres egy, a kolozsmonostori gazd. tanintézetet sikerrel végzett s több évi gyakorlattal bíró nőtlen, a férfikorban levő egyén. Címe megtudható B. A. jegy alatt a kiadóhivatalban.

zett nőtlen gazdász, kezelő gazdatiszti állást keres. Címe G D jegy alatt a kiadóhivatalban.

Betöltendő állások.
Önálló kezelő gazdatiszt keres tetik nagyobb erdélyi birtokba. Megkivántatik, hogy az illető szakvégzett s nőtlen legyen és több évi gyakorlattal bírjon. Tudakozódások B. jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Egy közép terjedelmű, iparüzletekkel bíró, erdélyi birtokra egy elméletileg és gyakorlatilag képzett, nőtlen, erőteljes, szorgalmas, pontos, lelkiismeretes és föltétlenül megbízható gazdatiszt keres tetik. Javadalmazás egyelőre havonta 25 frt és teljes ellátás. Tudakozódások U. jegy alatt a kiadóhivatalban.

Eladás és vétel.

Gyümölcsfacsemetek, biztos fajok és kitünő minőségűek a tavaszi ültetésre nagyobb mennyiségben eladók. Cím E. G. E. jegy alatt a kiadóhivatalban.

100 darabon felüli galambállomány eladó Fehér és holdas angol Parókások, egyszínű angol és paizsos skót Pávák, Jácint, Máltai és Tyuktarkák egyenként és párokban, darabja 3—6 frt 40 darabból álló szép vegyes kollekció megvételénél darabja 4 frt. Cserébe elfogadtatik egy jó karban lévő pndál cimbalom. Hol? Keresetetik több ezer sima csemege-szőlővessző a tavaszra Ajánlatok Sz. B. jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, belközép-utca 12-ik szám alatti
(bejárás minorita-utca 1. sz.)

FOGÁSZATI MŰTERMEMBEN

készíték úgy egyes, mint egész fogsorokat, arany, platina és kautchuk foglalásban és ezekhez a legjobb amerikai és angol gyártmányu műfogakat szolgáltatom.

Készítményeim jósága és tartósságáról felelősséget vállalok.

(8) (1—2)

Teljes tisztelettel:

Adler Sándor J. Albert.

MAGYAR-FRANCZIA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN.

10 krajczár hetidijért ÉLETBIZTOSÍTÁSOKAT

MAGYAR-FRANCZIA
biztosító-részvény-társaság.

P. o. egy 30 éves egyén 10 kr. hetidijért halála esetére 158 frt; 20 kr. hetidijért 316 frt; 30 kr. hetidijért 474 forint tőkét biztosíthat.

A társaság alapított 1879-ben. Kezességi alapja: 6½ millió forintot meghalad. Évi díjbevétele 5 millió forintot. Károk fejében 1890. jan. 1-ig kifizetett 45 millió forintot.

A 10 krajczáros, valamint egyéb biztosítási módokat felől bővebb felvilágosítással szolgálnak a társaság képviselői és a vezérügynökség, Kolozsvárt, belmonostorutca 12. sz. alatt. (4) (1—4)

BIZTOSÍTÁS TŰZKÁROK ELLEN.

Üzletmegszüntetés miatt általános végeladás!

A n. é. közönség szíves tudomására kívánom hozni, hogy üzletemet Föter, gr. Teleky-ház alatt teljesen felhagyni szándékozom, mely cél elérése végett „hatósági engedély mellett”

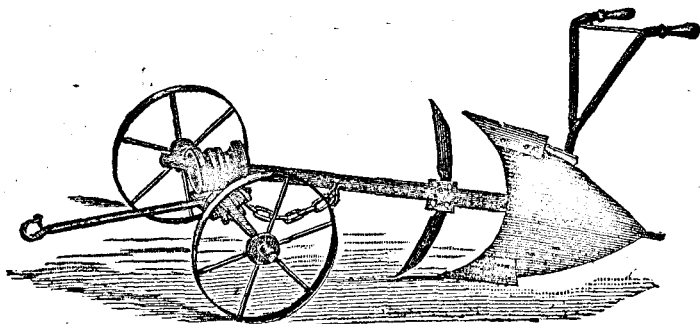
általános végeladást rendezek.

Hogy célomat mihamarább elérjem, az árakat a beszerzési áron alulra tettem; úgy, hogy bárki szükségletét női- és férfi-ruha kelmék, díszítések, selyem- és bársony-kelmék, vászonemű, mindenféle chifonok, asztalneműek, creton és parchentek, zsebkendők, paplan, mátrác, pokrócz, Jäger-fele alsó-ruhák, gyapju-, hárász- és selyemkendők, nyakkendő, esőtartó, miderek, csipkenemű, szalag, héliéneműek és sok elő nem sorolható rövidáru-cikkekben eddig elő nem fordult olcsó árakban nálam szerzheti be.

Ez alkalommal felkérem mindazon tisztelt vevőimet, kiknek folyószámlájuk rendezve nincs, mielőbb kifizetni szíveskedjenek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

(5) (1—4) teljes tisztelettel **GÁMENTZY JÁNOS.**

Simonffy István egyes váltó vagy hegyi ekéje.

(7.) **SIMONFFY ISTVÁN** (1—52)

gazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje
Kolozsvárt, kültorda-utca 48. sz.

Elvállal kijavításra mindennemű gépeket.

Elfogad megrendeléseket gőzgépek, gőzszivattyúk, zúzógépek, malomszerkezetek, kút és vízvezetékek elkészítésére.

Készletet tart saját gyártmányaiából, nevezetesen egyes, kettős és három borozás ekék és taligák új szerkezetű váltó- vagy hegyi ekék és boronákból, továbbá kézi és járgányos eséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szőlő-zuzók, horszajtók és több más gépekből, melyeket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánl.

Készítményei jóságáért és használhatóságáért felelősséget vállal.

Arjogyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

KÉSZPÉNZ FIZETÉSSEL

Alapított 1842-ben.

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

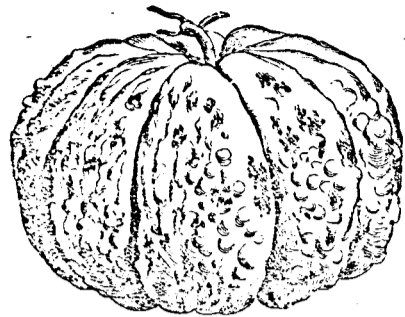
bel-középutca 6. sz., Kolozsvárt, Folly-féle ház.

Ajánlja dúsan berendezett

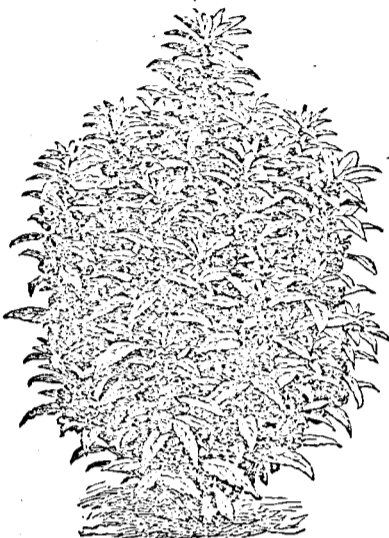
vetemény-, virág- és gazdasági magvak

valamint

gazdasági gépek raktárát.

Dinye: Párisi prescott.

Kisasszonypapucs.

Mindenféle vetemény-
és virágmagvak,

továbbá

arankamentesen takarított
lóher és luczernát,
Angol perje, bükköny,
baltaczim (Esparsette),
Oberndorfi répamag,
lencse, borsó, paszuly, mák,
kendermag stb.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Gabonaszákok gyári áron.

Cséplőgépek, kéz-, ló-
és gőzerőre,

szelelő rosta, trieur,

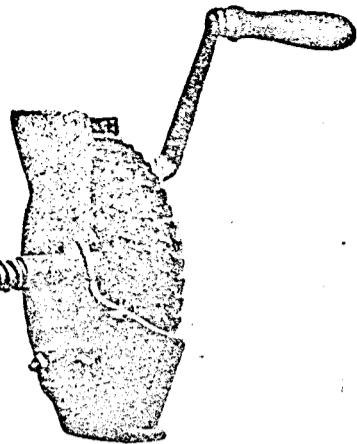
tengeri morzsoló,

szeeskavágó, répavágó,

bormalom, borprés,

vetőgép, eke, borona

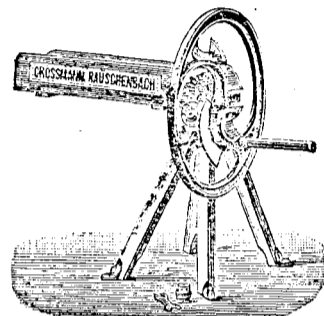
és egyéb gazdasági gé-
pek és eszközök.

Kézi tengeri morzsoló.
2 fnt 20 kr.

(1.)

(1-4.)

Szeeskavágó.

ÚJ BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLET KOLOSZVÁRT.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt,
bel-középutca 10. sz. a. (Minorita-épületben)

FOLLY VICTOR

bank- és pénzváltó-üzletet

nyitottam a következő üzletkörökkel:

Értékpapírok, arany és ezüst pénznemek és külföldi bankjegyek
vétele és eladása.

Kisorsolt értékpapírok és mindennemű kamatszelvények beváltása.
Nyereségek leszámítása és értékpapíroknak új szelvényekkel
való ellátása.

Utaltványok kiállítása a külföldre bármely értékben. — Igérvé-
nyek elárúsítása.

Midőn vállalatomat a t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlani bátor-
kodom, egyszersmint kijelentem, hogy e téren való hosszas működésem, to-
vábbá úgy a kolozsvári, mint a felső pénzüzetekkel fenntartott széles körű
és előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe hoztak, hogy t. meg-
bizóimnak mindenkor a legnagyobb előnyöket biztosíthatom.

Értékpapírok és sorsjegyek kisorsolási utánnézését díjmentesen eszkö-
löm és készséggel szolgállok minden a banküzlet körébe vágó felvilágosítással.

(2.) (1-52.)

Kiváló tisztelettel **FOLLY VICTOR.**

NAGY TESTVÉREK

KŐFARAGÓ- ÉS MÁRVÁNY-ÜZLETE,

többféle Granit, Syenit, márvány stb. raktára,

Kolozsvárt, Kültorda-utca 9. szám.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy
Kolozsvárt, a k.-tordautca 9. sz. alatti **kőfaragó-üzletünkben**
több márványfajokat dolgoztatunk s ez által azon kellemes hely-
zetben vagyunk, hogy úgy helyben, mint az egész országban,
nemcsak versenyképesé lettünk, de **áraink** határozottan a **leg-
olcsóbbak**. Raktárunkon levő többféle **Syenitek, Granitok,**
márvány és **homok siremlékköveket** kitünő jó anyagból
szolgáltatók. Mindezekről meggyőződést szerzendő, kérjük rak-
tárunk szives meglátogatását.

A t. cz. vidéki közönséget kérjük, hogy szives megkeresé-
seikkel egyenesen hozzánk fordulni sziveskedjenek és a házaló
ügynököket mellőzzék, a vasút ugyanis olcsó levén, azon a pénzen,
a mit az ügynököknek % -ekben fizet, ha velök alkut köt, személye-
sen szereshet meggyőződést, úgy a kő minősége, mint az áruk jutá-
nyossága tekintetében és ez irányban bátran bocsátjuk üzletünket
elbírálás alá. Kivánatra különben rajtot és árjegyzéket díjmente-
sen küldünk.

NAGY TESTVÉREK

kőfaragó-üzlete.

3. (1-4.)

VII. és XII.
csoport.

FISCHER és HEIDLBURG

ezelőtt **Weil és Fischer**

vegyszeti kátrány-termékek, karbolsav kar-
bolsavas mész, karbul-oleum, kőfedőlemez és
faczemint-tetőzés

GYÁRA.

Budapest, külső soroksári-út 9607

CARBOL-OLEUM

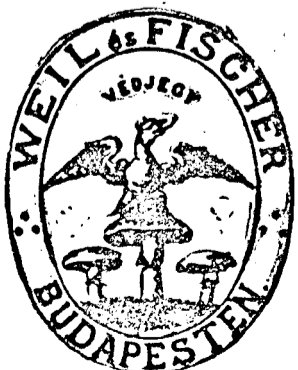
legolcsóbb dióbarna színű fatelítő sze-
zsindelytetőkre, kerítésekre és gazdasági es-
közökre, melynek használata folytán elpus-
títhatatlan tartósságot nyer a fa, a mázoló
akárci végezheti.

A carbol-oleum ára:

hordókban 100-200 kgrmig	17 kr
100 kgr. kisebb edényekben	19
5-10 kgr. próbaküldemények	22

Ajánlja egyszersmind vörös, zöld és pala
barna kátrány-festéket zsindelytetők
mázolására

Gyártmányokról árjegyzéket és használati utasítá-
sokat ingyen és bérmentve küldenek.

Ügynökök megfelelő % -ban részesülnek.

(9.) „LÖVYTUS” FAVIASZ. (1-52.)

Kiállításra dícsérő-oklevéllel, a lütti kiállítás arany-éremmel. Aradon kiállítási éremmel.

A hazai kertészetekben ma már kizárólag csak
is ezt használják gyümölcsfák, rózsatövek
nemesítésére, beteg fák gyógyítására Napon
nem olvad, hidegnek, esőnek ellentáll. bo-
garak nem bántják, a fát teljesen fedi, le-
vegő nem hatol át rajta. Kapható
az „I. erdélyi szab. vegyszeti gyárban” és
Tauffer Ferencz utódánál Kolozsvárt.

500 grammos doboz	— 35
300 " " " "	— 25
150 " " " "	— 15

Elismerő levelek küldettek több hazai és ausztriai gazd.
akadémiák és szőlészeti iskolák, magán kertészeti és fa-
iskolák által. Kiténtetve lett a bécsi, gráci, kolozsvári